

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O VAZDUŠNOM SAOBRAĆAJU

Član 1.

U Zakonu o vazdušnom saobraćaju („Službeni glasnik RS”, br. 73/10, 57/11, 93/12, 45/15, 66/15 - dr. zakon, 83/18, 9/20 i 62/23), u članu 3. tač. 3a) – 3g) menjaju se i glase:

„3a) aerodromska saobraćajna zona je vazdušni prostor određenih dimenzija, uspostavljen oko aerodroma radi zaštite aerodromskog saobraćaja;

3b) aerodrom/helidrom koji je otvoren za javnu upotrebu je aerodrom, odnosno helidrom koji je dostupan svim korisnicima pod istim uslovima i čije vreme otvorenosti se objavljuje u vazduhoplovnim informativnim proizvodima;

3v) ambalaža za transport opasne robe je jedna ili više posuda i svi drugi sastavni delovi, druge komponente ili materijali, koji su potrebni da bi posuda ispunila svoju funkciju rezervoara i sigurnosnu funkciju za prihvatanje i sigurno čuvanje sadržaja;

3g) bezbedno učešće u vazdušnom saobraćaju je učešće u vazdušnom saobraćaju pri kome je verovatnoća da dođe do smrti, povrede, bolesti, materijalne štete ili štete po životnu sredinu zanemarljiva;”.

Posle tačke 3g) dodaju se tač. 3d) i 3đ), koje glase:

„3d) *bezbednosna provera* je provera identiteta lica i njegovog prethodnog iskustva, uključujući eventualni kazneni dosije i bilo koje druge bezbednosne informacije relevantne za procenu podobnosti lica;

3đ) *bezbednosno osetljiva informacija od značaja za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu* je svaka informacija koja bi, u slučaju da dođe u posed neovlašćenih lica, mogla da se iskoristi za vršenje radnje nezakonitog ometanja ili da na drugi način dovede do ranjivosti sistema obezbeđivanja. U ove informacije spadaju naročito:

- (1) Nacionalni program za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu,
- (2) Program obuke u oblasti obezbeđivanja u vazduhoplovstvu,
- (3) Program za kontrolu kvaliteta mera obezbeđivanja u vazduhoplovstvu,
- (4) drugi akti označeni oznakom tajnosti i mere koje se odnose na obezbeđivanje u vazduhoplovstvu,
- (5) aerodromski program za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu,
- (6) program za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu avio-prevozioca,
- (7) standardne operativne procedure u vezi sa obezbeđivanjem u vazduhoplovstvu koje opisuju specifične mere obezbeđivanja u vazduhoplovstvu,
- (8) detalji o rezultatima provera u oblasti obezbeđivanja u vazduhoplovstvu i drugih aktivnosti kontrole kvaliteta iz ove oblasti,
- (9) informacije o pretnjama i procene rizika,
- (10) informacije o incidentima u oblasti obezbeđivanja,
- (11) postupci u slučaju radnji nezakonitog ometanja,

(12) planovi za vanredne situacije koji se odnose na obezbeđivanje u vazduhoplovstvu,

(13) crteži, fotografije i video-snimci koji prikazuju tačke pregleda obezbeđivanja, opremu za obezbeđivanje koja nije vidljiva javnosti, službene prolaze, druge pristupne tačke za ulazak u kontrolisane i obezbeđivano-restruktivne zone, kao i sve druge oblasti koje mogu da ukažu na slabe tačke obezbeđivanja u vazduhoplovstvu,

(14) informacije o radu opreme za obezbeđivanje, kao i informacije o detekcionim standardima te opreme, podešavanjima kalibracije, softveru, itd;”.

Tačka 4) menja se i glasi:

„4) *bespilotni vazduhoplov* je svaki vazduhoplov koji se koristi autonomno ili je projektovan da se koristi autonomno ili da se njime upravlja daljinski, bez pilota u vazduhoplovu;”.

Tačka 6) menja se i glasi:

„6) *vazduhoplovno-modelarski klub ili udruženje* je sportsko udruženje koje obavlja aktivnosti vazduhoplovnog modelarstva, registrovano u Agenciji za privredne registre u skladu sa zakonom kojim se uređuje postupak registracije;”.

Posle tačke 9) dodaju se tač. 9a) i 9b), koje glase:

„9a) *geografska zona za sisteme bespilotnih vazduhoplova* je deo vazdušnog prostora koji se utvrđuje kako bi se olakšale, ograničile ili zabranile operacije sistema bespilotnih vazduhoplova i na taj način umanjili rizici koji proističu iz tih operacija, a koji se odnose na bezbednost, privatnost, zaštitu podataka o ličnosti, obezbeđivanje ili životnu sredinu;

9b) *daljinski pilot* je fizičko lice koje je odgovorno za bezbedno obavljanje leta bespilotnog vazduhoplova upravljanjem njegovim letaćkim komandama ručno ili, ako bespilotni vazduhoplov leti automatski, praćenjem njegovog kursa i zadržavanjem mogućnosti intervenisanja i promene kursa u svakom trenutku;”.

Tačka 14) briše se.

Tačka 18) menja se i glasi:

„18) *kontrola obezbeđivanja* je način kojim može da se spreči unošenje oružja, eksploziva ili drugih opasnih naprava, predmeta ili supstanci koje mogu biti iskorišćene da se izvrši radnja nezakonitog ometanja;”.

Tačka 20) menja se i glasi:

„20) *kontrolisana zona aerodroma* je površina za kretanje na aerodromu, okolno zemljište i objekti ili njihovi delovi kojima je pristup kontrolisan;”.

U tački 22a) reči: „vazduhoplov, bespilotni vazduhoplov ili vazduhoplovni model” zamenjuju se rečima: „vazduhoplov ili bespilotni vazduhoplov”.

Tačka 34) menja se i glasi:

„34) *obezbeđivano-restruktivna zona* je deo kontrolisane zone aerodroma, koji je identifikovan kao oblast sa prioriternim rizikom i u kome se, pored ograničenja pristupa, primenjuju i druge kontrole obezbeđivanja u vazduhoplovstvu;”.

Posle tačke 38) dodaje se tačka 38a), koja glasi:

„38a) *operater sistema bespilotnog vazduhoplova* je svako pravno ili fizičko lice koje koristi ili namerava da koristi jedan ili više sistema bespilotnih vazduhoplova;”.

Tačka 40) menja se i glasi:

„40) *operativni vazdušni saobraćaj* su svi letovi koji se ne obavljaju u skladu sa pravilima za opšti vazdušni saobraćaj, već prema pravilima i procedurama koje su propisali nadležni državni organi;”.

Posle tačke 44) dodaje se tačka 44a), koja glasi:

„44a) *plovidbenost vazduhoplova* je sposobnost vazduhoplova da bezbedno učestvuje u vazdušnom saobraćaju na osnovu njegove usklađenosti sa propisanim zahtevima;”.

Tačka 45) menja se i glasi:

„45) *poznati pošiljalac* je pošiljalac koji je ovlašćen da priprema robu ili poštu za svoj račun i čiji postupci ispunjavaju zajednička pravila i standarde obezbeđivanja u vazduhoplovstvu u dovoljnoj meri da se omogući prevoz robe i pošte bilo kojim vazduhoplovom;”.

Tačka 49) menja se i glasi:

„49) *pregled obezbeđivanja* je primena tehničkih ili drugih sredstava za prepoznavanje i/ili otkrivanje oružja, eksploziva ili drugih opasnih naprava, predmeta ili supstanci koji mogu da budu iskorišćeni za izvršenje radnje nezakonitog ometanja;”.

Posle tačke 49) dodaje se tačka 49a), koja glasi:

„49a) *pregled obezbeđivanja vazduhoplova* je detaljan pregled unutrašnjosti i spoljašnjosti vazduhoplova u svrhu otkrivanja sumnjivih predmeta, oružja, eksploziva ili drugih opasnih naprava, predmeta ili supstanci;”.

Tačka 54a) menja se i glasi:

„54a) *problematični putnici* su putnici koji ne poštuju pravila ponašanja na aerodromu ili u vazduhoplovu ili ne poštuju uputstva aerodromskog osoblja ili članova posade i time narušavaju javni red i mir i disciplinu na aerodromu ili u vazduhoplovu;”.

Posle tačke 54a) dodaju se tač. 54b) – 54g), koje glase:

„54b) *provera obezbeđivanja vazduhoplova* je pregled onih delova unutrašnjosti vazduhoplova do kojih su putnici možda imali pristup, zajedno s pregledom prtljažnog prostora vazduhoplova, u svrhu otkrivanja sumnjivih predmeta, oružja, eksploziva ili drugih opasnih naprava, predmeta ili supstanci;

54v) *psihoaktivne supstance* su alkohol, opijati, kanabinoidi, sedativi i hipnotici, kokain, drugi psihostimulansi, halucinogeni, kao i isparljivi rastvarači, dok su kofein i duvan izuzeti;

54g) *putnici neprihvatljivog ponašanja* su putnici ukrcani u vazduhoplov koji, od momenta zatvaranja vrata vazduhoplova pre poletanja, do momenta njihovog otvaranja po sletanju, izvrše neku od sledećih radnji:

(1) napad, zastrašivanje, pretnju ili drugu radnju koja može da ugrozi red i bezbednost vazduhoplova, bezbednost osoblja, lica i imovine koji su ukrcani na vazduhoplov;

(2) napad, zastrašivanje, pretnju, ometanje ili drugu radnju koja može da utiče na smanjenje sposobnosti članova posade za vršenje dužnosti u toku leta;

(3) namerno oštećenje vazduhoplova, njegovih komponenti ili prateće opreme, kao i svesno propuštanje vršenja pojedinih radnji, što može da ugrozi red i bezbednost vazduhoplova i osoblja, kao i imovine na vazduhoplovu;

(4) saopštavanje lažnih informacija sa ciljem ugrožavanja bezbednosti vazduhoplova u letu;

(5) neizvršavanje propisanih komandi ili instrukcija koje se izdaju zbog bezbednosti, urednosti ili efikasnosti operacija;”.

Posle tačke 61) dodaje se tačka 61a), koja glasi:

„61a) *sistem bespilotnog vazduhoplova* označava bespilotni vazduhoplov i opremu za daljinsko upravljanje njime;”.

Tačka 63a) briše se.

Tačka 67) menja se i glasi:

„67) *uslovno zabranjena zona* je deo vazdušnog prostora utvrđenih dimenzija, iznad kopnenih područja ili teritorijalnih voda države, u kome je letenje vazduhoplova ograničeno u skladu sa određenim uslovima;”.

Član 2.

Naziv člana i član 8. menjaju se i glase:

„Letenje iznad gradova, naselja, industrijskih objekata i skupova lica

Član 8.

Zabranjeno je letenje vazduhoplovom iznad gusto naseljenih područja gradova, naselja, industrijskih objekata ili iznad skupova lica na otvorenom ispod minimalne visine koja će, u slučaju opasnosti, omogućiti sletanje vazduhoplova bez nepotrebnog rizika po lica ili imovinu na zemlji, osim ako je to potrebno za poletanje ili sletanje ili ako je let prethodno odobrio Direktor civilnog vazduhoplovstva Republike Srbije (u daljem tekstu: Direktorat).

Propis kojim se utvrđuju minimalne visine i uslovi za izdavanje odobrenja iz stava 1. ovog člana donosi Direktorat.

Ako se let ispod propisane visine obavlja u svrhu traganja za vazduhoplovom ili spasavanja lica, gašenja požara ili se radi o letu državnog vazduhoplova, nije potrebno odobrenje Direktorata.”.

Član 3.

Naziv člana i član 10. menjaju se i glase:

„Operacije sistema bespilotnih vazduhoplova

Član 10.

Operacije sistema bespilotnih vazduhoplova se moraju obavljati na način koji osigurava bezbednost lica na zemlji i drugih korisnika vazdušnog prostora i koji svodi na minimum rizike koji mogu da nastanu prilikom korišćenja sistema bespilotnih vazduhoplova, posebno kroz održavanje odgovarajućeg rastojanja u svim fazama leta.

Operacije sistema bespilotnih vazduhoplova mogu da se obavljaju u otvorenoj, posebnoj ili sertifikovanoj kategoriji.

Za operacije u otvorenoj kategoriji nije potrebno prethodno operativno odobrenje Direktorata, niti je potrebno da operater sistema bespilotnog vazduhoplova pre započinjanja operacije dostavi Direktoratu izjavu, ali je dužan da pribavi odobrenje za sprovođenje operacije koje izdaje odgovarajući subjekat ako je to odobrenje predviđeno propisom iz člana 42. stav 8. ovog zakona.

Operacije sistema bespilotnog vazduhoplova u otvorenoj kategoriji se dele na potkategorije u zavisnosti od operativnih ograničenja za njihovo sprovođenje, uslova

koje mora da ispuni daljinski pilot i tehničkih zahteva koje mora da ispunjava sistem bespilotnog vazduhoplova.

Za operacije u posebnoj kategoriji je potrebno:

- 1) operativno odobrenje, koje izdaje Direktorat na zahtev operatera; ili
- 2) izjava operatera da će primeniti mere za umanjeње rizika, koja se podnosi kada obavlja onu vrstu operacije za koju je utvrđena precizna lista mera za umanjeње rizika.

Izuzetno od stava 5. ovog člana, operativno odobrenje i izjava operatera se ne zahtevaju:

- 1) za operacije koje se obavljaju u okviru vazduhoplovno-modelarskog kluba ili udruženja kome je izdato odobrenje iz člana 10v ovog zakona;
- 2) od imaooca sertifikata operatera lakog sistema bespilotnog vazduhoplova (*LUC*), u skladu sa propisom iz stava 9. ovog člana.

Uz zahtev za izdavanje operativnog odobrenja za sprovođenje operacija u posebnoj kategoriji operater sistema bespilotnog vazduhoplova je dužan da dostavi Direktoratu procenu rizika, uključujući mere za umanjeње rizika, a Direktorat izdaje operativno odobrenje ako utvrdi da su operativni rizici odgovarajuće umanjeni.

Za operacije u sertifikovanoj kategoriji se zahteva:

- 1) da je sistem bespilotnog vazduhoplova sertifikovan u skladu sa propisom iz člana 152a ovog zakona;
- 2) da je bespilotni vazduhoplov upisan u Evidenciju vazduhoplova u skladu sa članom 138. ovog zakona;
- 3) da je operater sistema bespilotnog vazduhoplova sertifikovan;
- 4) da daljinski pilot poseduje dozvolu, ako je to predviđeno u propisu iz stava 9. ovog člana.

Bliže uslove koji moraju da budu ispunjeni da bi se operacija sistema bespilotnog vazduhoplova svrstala u određenu kategoriju, odnosno potkategoriju, operativna ograničenja za sprovođenje operacija sistema bespilotnih vazduhoplova, pravila za sprovođenje procene operativnog rizika, elemente koje moraju da sadrže operativna izjava i operativno odobrenje, kao i uslove za izdavanje, izmenu, suspenziju, ograničenje i stavljanje van snage operativnih odobrenja, propisuje Direktorat.

Za izdavanje operativnog odobrenja i prihvatanje izjava radi sprovođenja operacija sistema bespilotnih vazduhoplova, plaća se taksa Direktoratu.”.

Član 4.

Posle člana 10. dodaju se nazivi članova i čl. 10a-10đ, koji glase:

„Operater sistema bespilotnog vazduhoplova, odgovornost i registracija

Član 10a

Operater sistema bespilotnog vazduhoplova je odgovoran za operacije sistema bespilotnog vazduhoplova i mora da preduzme sve potrebne mere da osigura bezbednost operacije, a naročito da uspostavi operativne procedure koje odgovaraju vrsti operacije i mogućem riziku.

Operater sistema bespilotnog vazduhoplova je dužan da pre sprovođenja operacije izvrši prijavu leta unošenjem zahtevanih podataka u mobilnu aplikaciju iz

člana 42. stav 9. ovog zakona, da koristi tu aplikaciju, kao i da se pridržava operativnih ograničenja, tehničkih zahteva i drugih uslova propisanih za onu kategoriju operacija koju obavlja.

Operater sistema bespilotnog vazduhoplova je dužan da za svaki let bespilotnog vazduhoplova odredi daljinskog pilota i da obezbedi da su daljinski pilot i drugo osoblje koje obavlja zadatke povezane sa operacijom upoznati sa uputstvima proizvođača sistema bespilotnog vazduhoplova, kao i sa procedurama i priručnikom operatera, da su odgovarajuće osposobljeni za obavljanje zadataka u okviru planirane operacije i da im pruži informacije relevantne za planiranu operaciju.

Operater sistema bespilotnog vazduhoplova je dužan da se registruje:

- 1) ako obavlja operacije u otvorenoj kategoriji bespilotnim vazduhoplovom:
  - (1) čija je maksimalna masa na poletanju najmanje 250 g ili koji u slučaju udara u čoveka može da prenese kinetičku energiju veću od 80 džula; ili
  - (2) koji je opremljen senzorom koji može da prikuplja podatke o ličnosti.
- 2) ako obavlja operacije u posebnoj ili sertifikovanoj kategoriji, nezavisno od mase bespilotnog vazduhoplova.

Direktorat vrši registraciju operatera sistema bespilotnog vazduhoplova koji imaju svoje sedišta, odnosno prebivalište u Republici Srbiji, kao i registraciju operatera sistema bespilotnog vazduhoplova koji imaju svoje sedišta, odnosno prebivalište u stranoj državi, a nameravaju da sprovedu operacije bespilotnih vazduhoplova na teritoriji Republike Srbije.

Direktorat donosi propis kojim se bliže određuju uslovi koje moraju da ispunjavaju operateri sistema bespilotnog vazduhoplova, kao i način njihove registracije.

Za registraciju operatera sistema bespilotnih vazduhoplova plaća se taksa Direktoratu.

Daljinski pilot

Član 10b

Sistemom bespilotnog vazduhoplova može da upravlja daljinski pilot koji ispunjava uslove u pogledu godina života i stručne osposobljenosti za upravljanje sistemom bespilotnog vazduhoplova i koji je upoznat sa uputstvima proizvođača sistema bespilotnog vazduhoplova.

U zavisnosti od kategorije, odnosno potkategorije operacije čije se sprovođenje planira, daljinski pilot je dužan da završi odgovarajuću teorijsku obuku i položi odgovarajući teorijski ispit koji sprovodi Direktorat ili da stekne sertifikat o osposobljenosti daljinskog pilota koji izdaje Direktorat.

Daljinski pilot je dužan da za planiranu operaciju pribavi informacije u vezi geografskih zona za sisteme bespilotnih vazduhoplova, da osmotri operativno okruženje, proveriti postojanje prepreka i prisustvo drugih lica i da obezbedi da je sistem bespilotnog vazduhoplova u takvom stanju da se planirani let može bezbedno završiti.

Ako sprovodi operacije u posebnoj kategoriji daljinski pilot je dužan da poštuje uslove utvrđene u operativnom odobrenju, odnosno ograničenja i uslove navedene u operativnoj izjavi.

Direktorat donosi propis kojim se bliže određuju uslovi koje mora da ispunjava daljinski pilot, starosna granica za upravljanje sistemom bespilotnog vazduhoplova,

uslovi u pogledu obavljanja teorijske obuke i polaganja teorijskog ispita daljinskog pilota, izdavanje, izmena, suspenzija, ograničenje i stavljanje van snage sertifikata o osposobljenosti daljinskog pilota, kao i važenje potvrde o teorijskoj osposobljenosti i sertifikata o osposobljenosti daljinskog pilota.

Za proveru stručne osposobljenosti daljinskog pilota, za izdavanje potvrde o položenom teorijskom ispitu i za izdavanje sertifikata o osposobljenosti plaća se taksa Direktoratu.

Vazduhoplovno-modelarski klubovi i udruženja

Član 10v

Na zahtev vazduhoplovno-modelarskog kluba ili udruženja Direktorat može da izda odobrenje u kojem se određuju uslovi pod kojima se u okviru tog kluba, odnosno udruženja mogu sprovoditi operacije sistema bespilotnih vazduhoplova.

Direktorat donosi propis kojim se bliže određuju uslovi za izdavanje, izmenu, suspenziju i stavljanje van snage odobrenja iz stava 1. ovog člana.

Za izdavanje i izmenu odobrenja iz stava 1. ovog člana plaća se taksa Direktoratu.

Sertifikat operatera lakog sistema bespilotnog vazduhoplova (*LUC*)

Član 10g

Sertifikat operatera lakog sistema bespilotnog vazduhoplova (*LUC*) izdaje Direktorat na zahtev pravnog lica koje je operater sistema bespilotnog vazduhoplova.

Uz zahtev iz stava 1. ovog člana operater je dužan da dostavi priručnik u kome su opisani njegova organizacija, procedure i aktivnosti koje sprovodi, kao i dokumentaciju kojom dokazuje da je uspostavio odgovarajući sistem upravljanja bezbednošću i da ispunjava druge uslove utvrđene u propisu iz stava 4. ovog člana.

Sertifikat operatera lakog sistema bespilotnog vazduhoplova se izdaje na neodređeno vreme i u njemu se navode prava koja se daju operateru, odobrena vrsta operacija, područje, zona ili klasa vazdušnog prostora odobrenog za operacije, kao i bilo koja posebna ograničenja ili uslovi korišćenja sertifikata.

Direktorat donosi propis kojim se bliže određuju uslovi koje mora da ispunjava operater lakog sistema bespilotnog vazduhoplova, sistem upravljanja bezbednošću i promene u tom sistemu, sadržaj priručnika, kao i uslovi za izdavanje, izmenu, suspenziju i stavljanje van snage sertifikata operatera lakog sistema bespilotnog vazduhoplova.

Za izdavanje i izmenu sertifikata operatera lakog sistema bespilotnog vazduhoplova plaća se taksa Direktoratu.

Bespilotni vazduhoplovi i daljinski pilotirani vazduhoplovi koji se koriste za vojne potrebe i potrebe unutrašnjih poslova

Član 10d

Ministarstvo nadležno za poslove odbrane propisuje pravila letenja vojnih bespilotnih i daljinski pilotiranih vazduhoplova, kao i stranih vojnih bespilotnih i daljinski pilotiranih vazduhoplova prilikom izvršenja zajedničkih vežbovnih i drugih aktivnosti.

Ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove propisuje pravila letenja bespilotnih vazduhoplova i daljinski pilotiranih vazduhoplova koji se koriste za potrebe tog ministarstva i Bezbednosno-informativne agencije prilikom izvršenja vežbovnih i drugih aktivnosti.

Rakete i drugi leteći objekti

Član 10đ

Rakete i drugi leteći objekti mogu se koristiti u privredne, naučne, obrazovne, sportske i druge svrhe tako da ne ugrožavaju bezbednost vazdušnog saobraćaja.

Za lansiranje raketa i drugih letećih objekata mora se prethodno pribaviti odobrenje pružaoca usluga kontrole letenja.

Direktorat donosi propis kojim se bliže određuju uslovi za lansiranje raketa i drugih letećih objekata.”.

Član 5.

U članu 12. stav 1. menja se i glasi:

„Zabranjeno je stranom vazduhoplovu da u vazdušnom prostoru Republike Srbije nosi aktivno napunjeno streljačko, raketno ili bombardersko naoružanje, aktivnu opremu za snimanje i elektronsko ometanje, kao i da vrši dopunu gorivom u vazduhu.”.

Član 6.

Član 13. briše se.

Član 7.

Član 16. menja se i glasi:

„Član 16.

Sistem upravljanja bezbednošću, kao sastavni deo sistema upravljanja, predstavlja sistemski pristup upravljanja bezbednošću koji obuhvata neophodne organizacione strukture, odgovornosti, nadležnosti, politike i procedure.

Vazduhoplovni subjekt je dužan da na osnovu Nacionalnog programa bezbednosti u civilnom vazduhoplovstvu uspostavi i koristi sistem upravljanja bezbednošću, osim ako je drugačije predviđeno propisom iz stava 3. ovog člana.

Uslove pod kojima se uspostavlja i koristi sistem upravljanja bezbednošću, kao i vrste vazduhoplovnih subjekata koji moraju da uspostave sistem upravljanja bezbednošću propisuje Direktorat.”.

Član 8.

U članu 17a stav 3. menja se i glasi:

„Sve informacije o podnosiocu prijave događaja, o licima koja su učestvovala u događaju, kao i svi dokumenti o događaju smatraju se poverljivim i Direktorat ih neće proslediti drugom licu, osim na zahtev pravosudnih organa Republike Srbije.”.

Član 9.

U članu 18. stav 1. menja se i glasi:

„Vazduhoplovni subjekt koji planira uvođenje promene u funkcionalni sistem dužan je da o nameri uvođenja promene obavesti Direktorat, a ako Direktorat oceni da promena može da ima uticaj na bezbednost obavljanja delatnosti ili pružanja usluga ili na obezbeđivanje u vazduhoplovstvu, vazduhoplovni subjekt je dužan da dostavi Direktoratu bezbednosnu argumentaciju i da pribavi njegovo odobrenje za planiranu promenu.”.

Član 10.

U članu 19a stav 3. reč: „šest” zamenjuje se rečju: „osam”, a reči: „tehničkog zahteva” zamenjuju se rečima: „zahteva sadržanog u propisu donetom na osnovu ovog zakona”.

Posle stava 3. dodaje se stav 4, koji glasi:

„Odredbe st. 1. i 2. ovog člana shodno se primenjuju i na donošenje naredbe u oblasti obezbeđivanja u vazduhoplovstvu.”.

Član 11.

U članu 23. stav 1. menja se i glasi:

„Ulazak vazduhoplova u vazdušni prostor Republike Srbije, odnosno njegov izlazak iz vazdušnog prostora Republike Srbije suprotno instrukcijama pružaoca usluga kontrole letenja, kao i letenje vazduhoplova suprotno uslovima koji su navedeni u odobrenju nadležnog organa, smatra se povredom vazdušnog prostora Republike Srbije.”.

Član 12.

U članu 36. reči: „određivanje vertikalnih i horizontalnih granica vazdušnog prostora koje su u nadležnosti jedinica kontrole letenja, izrađivanje navigacionih postupaka prilaženja, dolaska i odlaska za određeni aerodrom” zamenjuju se rečima: „određivanje vertikalnih i horizontalnih granica vazdušnog prostora koji je u nadležnosti jedinica kontrole letenja i aerodromskih saobraćajnih zona, procedura za instrumentalno letenje”.

Član 13.

Član 37. menja se i glasi:

„Član 37.

Klase vazdušnog prostora i uslove pod kojima se one koriste u vazdušnom prostoru Republike Srbije propisuje Vlada, na predlog ministarstva nadležnog za poslove saobraćaja.

Operateri vazduhoplova i pružaoci usluga u vazdušnoj plovitbi su dužni da se pridržavaju uslova koji su propisom iz stava 1. ovog člana određeni za korišćenje klasa vazdušnog prostora.”.

Član 14.

U članu 38. stav 2. menja se i glasi:

„Mrežu ruta vazdušnog saobraćaja u Republici Srbiji usklađuje pružalac usluga u vazdušnoj plovitbi.”.

Član 15.

Naziv člana i član 40. menjaju se i glase:

„Vertikalne i horizontalne granice vazdušnog prostora koji je u nadležnosti jedinica kontrole letenja i aerodromskih saobraćajnih zona

Član 40.

Vertikalne i horizontalne granice vazdušnog prostora u oblasti nadležnosti jedinica kontrole letenja utvrđuje pružalac usluga kontrole letenja, uzimajući u obzir klasu vazdušnog prostora, operativne i tehničke mogućnosti sistema komunikacije, navigacije i nadzora i zahteve korisnika, a uz prethodnu saglasnost Direktorata.

Vertikalne i horizontalne granice aerodromskih saobraćajnih zona odobrava Direktor na zahtev operatera aerodroma, uz prethodno pribavljeno mišljenje pružaoca usluga kontrole letenja.”.

Član 16.

Član 42. menja se i glasi:

„Član 42.

Razvoj i oblikovanje struktura vazdušnog prostora obuhvata utvrđivanje privremeno rezervisanih i privremeno izdvojenih delova vazdušnog prostora, određivanje zabranjenih, uslovno zabranjenih, opasnih i prekograničnih zona, utvrđivanje uslovnih ruta, kao i određivanje geografskih zona za sisteme bespilotnih vazduhoplova.

Zabranjeno je letenje vazduhoplovom za sve korisnike vazdušnog prostora, uključujući operatere sistema bespilotnih vazduhoplova:

- 1) u delu vazdušnog prostora koji je određen kao zabranjena zona;
- 2) u privremeno izdvojenom delu vazdušnog prostora, izuzev za korisnika na čiji zahtev je taj deo vazdušnog prostora izdvojen;
- 3) u privremeno rezervisanom delu vazdušnog prostora, izuzev za korisnika na čiji zahtev je taj deo vazdušnog prostora privremeno rezervisan ili čiji je let odobrila nadležna jedinica kontrole letenja.

Zabranjeno je letenje vazduhoplovom u delu vazdušnog prostora koji je određen kao uslovno zabranjena zona bez odobrenja Direktora ili suprotno uslovima određenim u tom odobrenju.

Odobrenje iz stava 3. ovog člana Direktor izdaje uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove odbrane i ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, odobrenje Direktora nije potrebno za operacije sistema bespilotnog vazduhoplova u otvorenoj kategoriji, pod uslovom da je bespilotni vazduhoplov opremljen sistemom za daljinsku identifikaciju i da je taj sistem aktiviran.

Zabranjeno je obavljanje operacija sistema bespilotnih vazduhoplova u delu vazdušnog prostora koji je određen kao geografska zona za sisteme bespilotnih vazduhoplova suprotno uslovima koji su propisani za obavljanje operacija u toj zoni.

Zabranjene zone, uslovno zabranjene zone, opasne zone, kao i pravila za odvijanje operacija u tim zonama, određuje Direktor, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove odbrane i ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove.

Privremeno rezervisane i privremeno izdvojene delove vazdušnog prostora, prekogranične zone, uslovne rute i pravila za razdvajanje vazduhoplova od tih delova vazdušnog prostora, zona i ruta, geografske zone za sisteme bespilotnih vazduhoplova i uslove za odvijanje operacija u tim zonama utvrđuje Vlada, na predlog ministarstva nadležnog za poslove saobraćaja.

Direktor je dužan da obezbedi da se podaci o geografskim zonama za sisteme bespilotnih vazduhoplova koje su uspostavljene unutar vazdušnog prostora Republike Srbije stave na raspolaganje korisnicima vazdušnog prostora u jedinstvenom digitalnom formatu, da se ti podaci redovno ažuriraju, kao i da obezbedi mobilnu aplikaciju za prijavu leta.

Podaci o drugim delovima vazdušnog prostora, zonama i rutama iz stava 1. ovog člana objavljuju se u vazduhoplovnim informativnim proizvodima.”.

Član 17.

U članu 47. stav 3. zapeta i reči: „sa aerodromskog tornja” brišu se.

Član 18.

U članu 48. stav 2. menja se i glasi:

„Ako se usluge kontrole letenja pružaju domaćem vazduhoplovu koji leti po pravilima operativnog vazdušnog saobraćaja, koriste se i izrazi na srpskom jeziku utvrđeni sporazumom ministarstva nadležnog za poslove odbrane, ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove i pružaoca usluga u vazdušnom saobraćaju.”.

Član 19.

U članu 49. posle stava 2. dodaju se novi st. 3. i 4, koji glase:

„Ako se usluga informisanja vazduhoplova u letu pruža u opštem vazdušnom saobraćaju mogu se, umesto izraza na engleskom jeziku, koristiti izrazi na srpskom jeziku koje propisuje Direktorat.

Direktorat koordinira postupak uspostavljanja ili izmene granice oblasti informisanja vazduhoplova u letu sa nadležnim domaćim i stranim subjektima, u skladu sa procedurama Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva.”.

Dosadašnji stav 3. postaje stav 5.

Član 20.

Član 51. menja se i glasi:

„Član 51.

Usluge uzbunjivanja su usluge koje se pružaju radi obaveštavanja odgovarajućih organizacija o vazduhoplovu kome je potrebno traganje i spasavanje, kao i pružanje pomoći tim organizacijama ako je to potrebno.

Usluge uzbunjivanja pružaju se zajedno sa uslugama kontrole letenja i uslugama informisanja vazduhoplova u letu.

Način na koji se pružaju usluge uzbunjivanja propisuje Direktorat.”.

Član 21.

Čl. 59. i 60. menjaju se i glase:

„Pojam usluge vazduhoplovnog informisanja

Član 59.

Usluge vazduhoplovnog informisanja su usluge uspostavljene u okviru utvrđene oblasti pokrivenosti kojima se pružaju vazduhoplovni podaci i vazduhoplovne informacije neophodni za bezbednu, redovnu i efikasnu vazdušnu plovidbu.

Usluge vazduhoplovnog informisanja obuhvataju prijem, prikupljanje, objedinjavanje, ažuriranje, formatiranje, objavljivanje, arhiviranje i distribuciju vazduhoplovnih podataka i vazduhoplovnih informacija.

Način pružanja usluga vazduhoplovnog informisanja, uključujući i zahteve koji se odnose na sistem kvaliteta, propisuje Direktorat.

Vazduhoplovni informativni proizvodi

Član 60.

Odredbe zakona i drugih propisa kojima se uređuje domaći i međunarodni vazdušni saobraćaj, informacije koje se odnose na bezbednost, redovnost i

efikasnost vazdušne plovidbe, odstupanja od standarda koje je propisala Međunarodna organizacija civilnog vazduhoplovstva i drugi podaci koji su značajni za letenje vazduhoplova objavljuju se u vazduhoplovnim informativnim proizvodima.

Vazduhoplovni subjekti, organi državne uprave, organizacije i druga lica koja su izvor podataka značajnih za bezbedno, redovno i efikasno odvijanje vazdušne plovidbe dužni su da pružaocu usluga vazduhoplovnog informisanja blagovremeno dostavljaju podatke radi objavljivanja u vazduhoplovnim informativnim proizvodima.

Sadržaj i izgled vazduhoplovnih informativnih proizvoda, vrste podataka koji se unose u vazduhoplovne informativne proizvode, izvore podataka, način prikupljanja, dostavljanja i objavljivanja podataka utvrđuju se propisom koji donosi Direktorat.”.

Član 22.

U članu 61a stav 2. menja se i glasi:

„U skladu sa međunarodnim ugovorom, spasilačko-koordinacioni centar iz člana 61. stav 4. ovog zakona i organ strane države nadležan za traganje i spasavanje mogu međusobno pružati pomoć u vidu vazduhoplova, ljudstva, vozila ili opreme radi učešća u operaciji traganja za vazduhoplovom i spasavanja lica na teritoriji te strane države, odnosno na teritoriji Republike Srbije.”.

Član 23.

U članu 62. posle stava 2. dodaje se novi stav 3, koji glasi:

„Prilikom sprovođenja vežbi učesnika u traganju i spasavanju lica, kao i prilikom obavljanja terenskih zadataka u okviru pružanja usluge traganja za vazduhoplovom i spasavanja lica, zaposleni u spasilačko-koordinacionom centru su dužni da nose službeno odelo.”.

Dosadašnji stav 3. koji postaje stav 4. menja se i glasi:

„Pružanje usluge traganja za vazduhoplovom i spasavanja lica, način sprovođenja vežbi učesnika u traganju i spasavanju lica, kao i izgled i način korišćenja službenog odela iz stava 3. ovog člana, propisuje Direktorat.”.

Dosadašnji stav 4. postaje stav 5.

Član 24.

Posle člana 62. dodaju se nazivi članova i čl. 62a i 62b, koji glase:

„Nacionalni plan za traganje za vazduhoplovom i spasavanje lica

Član 62a

Nacionalni plan za traganje za vazduhoplovom i spasavanje lica je skup planiranih mera i aktivnosti koje treba da obezbede efikasno korišćenje svih dostupnih resursa za potrebe pružanja usluge traganja za vazduhoplovom i spasavanja lica.

Nacionalni plan za traganje za vazduhoplovom i spasavanje lica donosi Vlada, na predlog ministra nadležnog za poslove saobraćaja.

Nacionalni komitet za traganje za vazduhoplovom i spasavanje lica

Član 62b

Radi koordinacije sprovođenja Nacionalnog plana za traganje za vazduhoplovom i spasavanje lica i davanja preporuka za unapređenje mera predviđenih tim planom, Vlada osniva Nacionalni komitet za traganje za vazduhoplovom i spasavanje lica, kao povremeno radno telo Vlade.

Za članove Nacionalnog komiteta za traganje za vazduhoplovom i spasavanje lica Vlada imenuje predstavnike Direktorata, ministarstva nadležnog za poslove saobraćaja, ministarstva nadležnog za poslove odbrane, ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove, ministarstva nadležnog za poslove telekomunikacija, ministarstva nadležnog za poslove finansija, ministarstva nadležnog za poslove zdravlja, operatera aerodroma i pružaoca usluga u vazdušnoj plovidbi.

Radom Nacionalnog komiteta za traganje za vazduhoplovom i spasavanje lica predsedava predstavnik Direktorata.

Rad Nacionalnog komiteta za traganje za vazduhoplovom i spasavanje lica bliže se uređuje propisom Vlade, na predlog ministra nadležnog za poslove saobraćaja.”.

Član 25.

U članu 73. posle stava 2. dodaje se stav 3, koji glasi:

„Izuzeca od plaćanja naknada iz stava 1. ovog člana, u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima, određuje Vlada.”.

Član 26.

U članu 77. stav 1. menja se i glasi:

„Izuzev u slučajevima u kojima je drugačije predviđeno ovim zakonom, javni avio-prevoz može da obavlja privredno društvo koje ima važeću operativnu dozvolu (avio-prevozilac).”.

Član 27.

U članu 79. stav 4. menja se i glasi:

„U slučajevima iz stava 3. ovog člana izdaje se samo sertifikat vazduhoplovnog operatera, osim ako je ovim zakonom predviđeno da se javni avio-prevoz može obavljati i na osnovu date izjave.”.

Član 28.

U članu 84. stav 1. reči: „privrednom društvu, drugom pravnom licu, preduzetniku ili državnom organu” zamenjuju se rečima: „operateru vazduhoplova”.

Član 29.

Posle člana 85. dodaju se naziv člana i član 85a, koji glase:

„Izjava operatera balona i jedrilice

Član 85a

Operateri balona i jedrilica koji obavljaju javni avio-prevoz nisu u obavezi da pribave sertifikat vazduhoplovnog operatera iz člana 84. ovog zakona, već su dužni da Direktoratu dostave odgovarajuću izjavu kojom potvrđuju da su osposobljeni da obavljaju javni avio-prevoz i da izvršavaju dužnosti operatera koje su s tim povezane.

Operateri balona i jedrilica su dužni da prilikom obavljanja javnog avio-prevoza postupaju u skladu sa uslovima navedenim u izjavi iz stava 1. ovog člana.

Za prihvatanje izjave iz stava 1. ovog člana plaća se taksa Direktoratu.”.

Član 30.

U članu 86. stav 1. menja se i glasi:

„Uslovi pod kojima se izdaje, menja, suspenduje ili stavlja van snage sertifikat vazduhoplovnog operatera, obrazac sertifikata, uslovi koje mora da ispuni davalac izjave iz člana 85a ovog zakona, uslovi pod kojima se davaocu izjave zabranjuje ili

ograničava obavljanje delatnosti, kao i obrazac izjave bliže se određuju propisom Direktorata.”.

Član 31.

U članu 87. stav 6. posle reči: „saobraćaju” dodaju se reči: „koje se obavljaju uz naknadu”.

Član 32.

U članu 95. stav 1. reči: „a ako se radi o obavljanju posebnih delatnosti u vazdušnom saobraćaju visokog rizika operater vazduhoplova” zamenjuju se rečima: „a ako se radi o obavljanju posebnih delatnosti u vazdušnom saobraćaju visokog rizika, operater vazduhoplova, izuzev operatera balona i jedrilica,”.

Član 33.

U članu 98. posle stava 3. dodaje se stav 4, koji glasi:

„Uslovi za organizaciju vazduhoplovnih manifestacija u cilju njihovog bezbednog odvijanja bliže se određuju propisom Direktorata.”.

Član 34.

Posle člana 98. dodaje se naziv Odeljka 4, naziv člana i član 98a, koji glase:

„4. Posebna odobrenja

Posebna odobrenja za obavljanje pojedinih aktivnosti

Član 98a

Za obavljanje pojedinih aktivnosti koje mogu da predstavljaju određeni bezbednosni rizik operater vazduhoplova, nezavisno od toga da li obavlja komercijalno ili nekomercijalno letenje, dužan je da pribavi posebno odobrenje Direktorata i da postupa u skladu sa uslovima sadržanim u tom odobrenju.

Posebno odobrenje iz stava 1. ovog člana Direktorat izdaje ako utvrdi da operater vazduhoplova ispunjava propisane uslove za obavljanje određene aktivnosti.

Posebno odobrenje iz stava 1. ovog člana se navodi u:

- 1) sertifikatu vazduhoplovnog operatera, ako je reč o operateru koji poseduje taj sertifikat;
- 2) listi posebnih odobrenja, u svim drugim slučajevima.

Za proveru ispunjenosti uslova za izdavanje posebnog odobrenja plaća se taksa Direktoratu.

Posebno odobrenje se izdaje na neodređeno vreme.

Direktorat suspenduje ili stavlja van snage posebno odobrenje ako operater vazduhoplova prestane da ispunjava neki od propisanih uslova.

Vrste aktivnosti za čije obavljanje se zahteva posebno odobrenje, kao i uslovi pod kojima se izdaje, menja, suspenduje ili stavlja van snage posebno odobrenje bliže se određuju propisom Direktorata.”.

Član 35.

Član 106. menja se i glasi:

„Član 106.

Dozvola za korišćenje se izdaje operateru aerodroma koji je namenjen za obavljanje svih vrsta vazdušnog saobraćaja, uključujući i javni avio-prevoz, a nije obuhvaćen članom 105. stav 1. ovog zakona.

Osim ako je drugačije propisano, odredbe ovog zakona koje se odnose na dozvolu za korišćenje aerodroma shodno se primenjuju na sertifikat aerodroma.

Saglasnost za korišćenje se izdaje operateru aerodroma koji nije namenjen za obavljanje javnog avio-prevoza.

Direktorat vodi evidenciju aerodroma kojima je izdata dozvola za korišćenje, odnosno saglasnost za korišćenje.”.

Član 36.

U članu 107. posle stava 1. dodaje se novi stav 2, koji glasi:

„Izuzetno od stava 1. ovog člana, dozvola, odnosno saglasnost za korišćenje aerodroma može se izdati i u slučaju da aerodrom i operater aerodroma ne ispunjavaju sve uslove iz stava 1. ovog člana, ako Direktorat, uzimajući u obzir specifičnosti pojedinog aerodroma ili druge okolnosti koje se odnose na taj aerodrom, odobri te neusaglašenosti.”.

Dosadašnji stav 2. postaje stav 3.

U dosadašnjem stavu 3, koji postaje stav 4, reč: „Struktura” zamenjuje se rečima: „Uslovi i postupak odobravanja neusaglašenosti iz stava 2. ovog člana, struktura”.

Dosadašnji stav 4. postaje stav 5.

Član 37.

U članu 117. posle stava 3. dodaje se novi stav 4, koji glasi:

„Drveće, grmlje i drugo rastinje koje probija površi za ograničenje prepreka ili utiče na optimalan položaj ili karakteristike sredstava za vizuelnu ili nevizuelnu navigaciju mora da se ukloni ili da se ograniči njegova visina na način da ne utiče na bezbednost vazdušnog saobraćaja.”.

Dosadašnji stav 4. postaje stav 5.

Član 38.

U članu 118. stav 1. menja se i glasi:

„Ako prepreka podleže obeležavanju, prilikom izdavanja saglasnosti za postavljanje objekata, instalacija ili uređaja koji mogu biti prepreka, Direktorat će naložiti da se prepreka obeleži i odrediti uslove za njeno obeležavanje.”.

Član 39.

Posle člana 119. dodaju se naziv člana i član 119a, koji glase:

„Nevazduhoplovna svetla, lasersko zračenje i reflektovana svetlost u blizini aerodroma

Član 119a

U blizini aerodroma zabranjeno je postavljanje i korišćenje nevazduhoplovnih svetala na zemlji koja, zbog svog intenziteta, konfiguracije ili boje, mogu da ugroze bezbednost vazduhoplova na zemlji ili u letu ili koja mogu da spreče ili ometaju pilota u tumačenju vazduhoplovnih svetala na zemlji ili mogu da ometaju kontrolora letenja u aerodromskoj kontroli letenja.

U blizini aerodroma zabranjeno je postavljanje i korišćenje objekta, instalacije ili uređaja koji emituju lasersko zračenje ili reflektovanu svetlost i za koje je Direktor, na osnovu bezbednosne procene i vazduhoplovne studije, ako je ona dostavljena, utvrdio da mogu da ugroze ili negativno da utiču na bezbednost vazduhoplova na zemlji ili u letu.

Direktor donosi propis kojim se utvrđuju zone zaštite od ne vazduhoplovnih svetala, zone zaštite od laserskog zračenja oko aerodroma, kao i zone zaštite od reflektovane svetlosti oko aerodroma.”.

Član 40.

U članu 131. stav 1. menja se i glasi:

„Imalac dozvole za pružanje usluga zemaljskog opsluživanja ili dozvole za samoopsluživanje je dužan da usluge za koje mu je izdata dozvola pruža tako da ne ugrozi bezbednost saobraćaja na aerodromu, da obezbedi kontinuitet u pružanju usluga zemaljskog opsluživanja ili samoopsluživanja, kao i da te usluge pruža na pošten i nediskriminatoran način.”.

Član 41.

U članu 133. stav 3. menja se i glasi:

„Aerodromske naknade su oslobođeni domaći državni vazduhoplovi na letovima posebne namene, domaći i strani vazduhoplovi koji učestvuju u traganju i spasavanju na teritoriji Republike Srbije ili obavljaju humanitarne letove, kao i domaći i strani vazduhoplovi koji za potrebe ministarstva nadležnog za poslove odbrane obavljaju letove sa mešovitim aerodroma.”.

Član 42.

Naziv člana i član 138. menjaju se i glase:

„Kategorije vazduhoplova koji se upisuju u Registar i Evidenciju
vazduhoplova

Član 138.

U Registar vazduhoplova se upisuju sve kategorije vazduhoplova, izuzev bespilotnih vazduhoplova za čije projektovanje se zahteva sertifikacija, ultralakih vazduhoplova i amaterski građenih vazduhoplova, koji se upisuju u Evidenciju vazduhoplova.”.

Član 43.

U članu 139. stav 1. reči: „koji ispunjava zahteve iz potvrde o tipu i sposoban je da” zamenjuju se rečima: „za koji Direktor utvrdi da ispunjava zahteve iz potvrde o tipu i da je sposoban da”.

U stavu 2. reči: „osnovnog pregleda” zamenjuju se rečima: „provere plovidbenosti”.

Član 44.

U članu 140. posle stava 2. dodaju se st. 3. i 4, koji glase:

„Za izdavanje uverenja o registraciji vazduhoplova plaća se taksa Direktoratu.

Ako vlasnik ili korisnik vazduhoplova zahteva da odabere kombinaciju slova ili brojeva koja čini registarsku oznaku, on je dužan da, pored takse iz stava 3. ovog člana, plati Direktoratu i dodatnu taksu.”.

Član 45.

U članu 141. stav 2. reči: „24 meseca” zamenjuju se rečima: „12 meseci”.

Član 46.

U članu 142. stav 4. reči: „deset godina” zamenjuju se rečima: „tri godine”.

Član 47.

U članu 149. stav 2. menja se i glasi:

„Vazduhoplovno-tehničku delatnost može da obavlja privredno društvo, drugo pravno lice, organ državne uprave ili preduzetnik, koji ima dozvolu za obavljanje vazduhoplovno-tehničke delatnosti (u daljem tekstu: vazduhoplovno-tehnička organizacija).”.

Posle stava 2. dodaje se novi stav 3, koji glasi:

„Izuzetno od stava 2. ovog člana, pojedine poslove u okviru vazduhoplovno-tehničke delatnosti može da obavlja i fizičko lice pod uslovima utvrđenim u propisu iz čl. 150, 152. ili 168. ovog zakona.”.

Dosadašnji stav 3. postaje stav 4.

Član 48.

Čl. 150. i 151. menjaju se i glase:

„Dozvola za obavljanje vazduhoplovno-tehničke delatnosti

Član 150.

Dozvolu za obavljanje vazduhoplovno-tehničke delatnosti izdaje Direktorat na neodređeno vreme, privrednom društvu, drugom pravnom licu, organu državne uprave ili preduzetniku koji ima prostor za obavljanje delatnosti, sredstva za rad, odgovarajuće osoblje, priručnik za obavljanje delatnosti i ispunjava druge uslove koje propiše Direktorat.

Uslove pod kojima se menja, suspenduje ili stavlja van snage dozvola za obavljanje vazduhoplovno-tehničke delatnosti i obrazac dozvole propisuje Direktorat.

Za postupanje po zahtevu za izdavanje ili izmenu dozvole za obavljanje vazduhoplovno-tehničke delatnosti, kao i za odobravanje izmene priručnika o obavljanju vazduhoplovno-tehničke delatnosti u slučaju da ta izmena nema za posledicu izmenu dozvole, plaća se taksa Direktoratu.

Direktorat vrši provere da li lice iz stava 1. ovog člana i dalje ispunjava uslove za obavljanje vazduhoplovno-tehničke delatnosti, i to na svakih 12 meseci tokom prve dve godine važenja dozvole za obavljanje vazduhoplovno-tehničke delatnosti, a nakon toga svaka 24 meseca.

Za proveru ispunjenosti uslova za obavljanje delatnosti plaća se taksa Direktoratu.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, u skladu sa uslovima koji su utvrđeni potvrđenim međunarodnim ugovorom, dozvolu za obavljanje vazduhoplovno-tehničke delatnosti projektovanja određenih kategorija vazduhoplovnih proizvoda, delova, uređaja i opreme izdaje Agencija Evropske unije za bezbednost vazdušnog saobraćaja (u daljem tekstu: EASA).

U slučaju kada Direktorat vrši proveru vazduhoplovno-tehničke organizacije u ime EASA, plaća se taksa Direktoratu.

Priznavanje strane dozvole za obavljanje vazduhoplovno-tehničke delatnosti

Član 151.

Direktorat može da prizna dozvolu za obavljanje vazduhoplovno-tehničke delatnosti koju je izdao nadležni organ strane države, ako uslovi pod kojima je ona izdata nisu blaži od uslova propisanih ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, dozvola za obavljanje vazduhoplovno-tehničke delatnosti koju je izdala ili priznala EASA ili nadležni organ države članice Evropske unije prihvata se bez vođenja postupka za priznavanje, u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorom, s tim da organizacija čije je sedište u Republici Srbiji za obavljanje delatnosti mora imati dozvolu Direktorata.

Za postupanje po zahtevu za priznavanje dozvole iz stava 1. ovog člana plaća se taksa Direktoratu.”.

Član 49.

U članu 152. st. 2-4. menjaju se i glase:

„Proizvodnja može da se odvija kao proizvodnja prototipa, serijska proizvodnja i amaterska gradnja.

Proizvodnja prototipa je proizvodnja vazduhoplovnog proizvoda kome još nije utvrđen tip, a serijska proizvodnja je proizvodnja vazduhoplovnog proizvoda kome je utvrđen tip ili za koji je odobren projekat.

Amaterska gradnja je gradnja vazduhoplova u okviru koje je najmanje 51 procenata zadataka izrade i sastavljanja obavio amater ili neprofitno udruženje amatera, za sopstvene potrebe i bez bilo kakvog komercijalnog cilja.”.

Član 50.

Posle člana 152. dodaju se naziv člana i član 152a, koji glase:

„Projektovanje i proizvodnja sistema bespilotnih vazduhoplova

Član 152a

Sistemi bespilotnih vazduhoplova i dodaci za daljinsku identifikaciju se mogu isporučiti na tržištu Republike Srbije samo ako su projektovani i proizvedeni u skladu sa odgovarajućim tehničkim zahtevima i ako ne ugrožavaju bezbednost ili zdravlje ljudi ili životinja, ili imovinu.

Sistemi bespilotnih vazduhoplova moraju da budu u skladu sa tehničkim zahtevima i pravilima i procedurama za plovidbenost, osim ako se radi o privatno izgrađenom sistemu ili o sistemu bespilotnog vazduhoplova koji se koristi samo za operacije u okviru vazduhoplovno-modelarskog kluba ili udruženja.

Direktorat donosi propis kojim se utvrđuju tehnički zahtevi za projektovanje i proizvodnju sistema bespilotnih vazduhoplova koji su namenjeni za korišćenje u Republici Srbiji, utvrđuju tehnički zahtevi za projektovanje i proizvodnju dodataka za daljinsku identifikaciju, utvrđuju tipovi sistema bespilotnih vazduhoplova čije projektovanje, proizvodnja i održavanje podležu sertifikaciji i utvrđuju pravila za isporuku sistema bespilotnih vazduhoplova, kompleta pribora i dodataka za daljinsku identifikaciju na tržištu i njihovo kretanje na tržištu.

Operater sistema bespilotnog vazduhoplova je dužan da u slučajevima predviđenim u propisu iz stava 3. ovog člana obezbedi da sistem bespilotnog vazduhoplova prati odgovarajuća deklaracija o usaglašenosti, uključujući upućivanje

na odgovarajuću klasu i da je odgovarajuća identifikaciona oznaka klase pričvršćena za bespilotni vazduhoplov.”.

Član 51.

Čl. 158. i 159. menjaju se i glase:

„Potvrda o plovidbenosti

Član 158.

Potvrda o plovidbenosti se izdaje ako se proverom plovidbenosti vazduhoplova utvrdi da vazduhoplov ispunjava sve uslove iz potvrde o tipu.

Potvrdu o plovidbenosti izdaje Direktorat, na neodređeno vreme.

Prilikom provere plovidbenosti u cilju izdavanja potvrde o plovidbenosti Direktorat utvrđuje i da li vazduhoplov ispunjava uslove koji su potrebni za kontinuiranu plovidbenost i ako ispunjava te uslove izdaje potvrdu o proveri plovidbenosti koja važi 12 meseci.

Ako se na osnovu provere plovidbenosti utvrdi da vazduhoplov može da se koristi uz određeno ograničenje, to ograničenje se upisuje u potvrdu o plovidbenosti.

Za postupanje po zahtevu za izdavanje potvrde o plovidbenosti plaća se taksa Direktoratu.

Provera plovidbenosti vazduhoplova

Član 159.

U zavisnosti od namene vazduhoplova i maksimalne mase vazduhoplova na poletanju, proveru plovidbenosti vazduhoplova obavlja Direktorat ili vazduhoplovno-tehnička organizacija koja ima za to dozvolu Direktorata ili fizičko lice koje je imalac dozvole za održavanje vazduhoplova sa ovlašćenjem za odgovarajući tip vazduhoplova, izdate ili priznate od strane Direktorata.

Ako proveru plovidbenosti vazduhoplova obavlja Direktorat, za njeno obavljanje plaća se taksa Direktoratu.”.

Član 52.

U članu 160. stav 1. menja se i glasi:

„Potvrdu o proveri plovidbenosti izdaje subjekt iz člana 159. stav 1. ovog zakona koji je vršio proveru plovidbenosti, dok produženje važenja potvrde vrši vazduhoplovno-tehnička organizacija kojoj je to Direktorat odobrio.”.

Stav 4. menja se i glasi:

„Ako izdavanje potvrde o proveri plovidbenosti vrši Direktorat, za postupanje po zahtevu za izdavanje plaća se taksa Direktoratu.”.

Član 53.

Član 161. briše se.

Član 54.

U članu 163. stav 2. reči: „odnose se na” zamenjuju se rečima: „obuhvataju i”.

Posle stava 3. dodaje se stav 4, koji glasi:

„Dodatni uslovi za uspostavljanje i održavanje kontinuirane plovidbenosti se bliže određuju propisom Direktorata.”.

Član 55.

U članu 164. stav 2. posle reči „Direktorat” dodaju se zapeta i reči: „osim ako je za pojedine kategorije vazduhoplova propisom iz člana 167. ovog zakona predviđeno da odobrenje Direktorata nije potrebno ili da odobrenje programa održavanja vrši odgovarajuća vazduhoplovno-tehnička organizacija”.

Član 56.

Član 165. menja se i glasi:

„Član 165.

Dozvolu za let vazduhoplova koji ne ispunjava ili za koji još nije dokazano da ispunjava tehničke propise za plovidbenost, ali je sposoban da bezbedno leti pod određenim uslovima, na osnovu odobrenih uslova leta izdaje Direktorat ili odobrena organizacija za projektovanje, proizvodnju ili obezbeđivanje kontinuirane plovidbenosti koju je Direktorat za to ovlastio.

Let vazduhoplova iz stava 1. ovog člana mora se obaviti u skladu sa odobrenim uslovima leta, odnosno dozvolom za let.

Za odobravanje uslova leta, kao i za izdavanje dozvole za let od strane Direktorata, plaća se taksa Direktoratu.”.

Član 57.

U članu 167. reči: „način na koji se obavljaju osnovni i periodični pregled vazduhoplova” zamenjuju se rečima: „bliži uslovi pod kojima se obavljaju provere plovidbenosti vazduhoplova i način na koji se one obavljaju”, a reči: „i uslovi pod kojima se izdaje dozvola za let” zamenjuju se rečima: „i uslovi pod kojima se odobravaju uslovi leta i izdaje, menja, suspenduje ili stavlja van snage dozvola za let”.

Član 58.

Naziv člana i član 168. menjaju se i glase:

„5. Plovidbenost vazduhoplova koji nemaju potvrdu o tipu

Član 168.

Ultralaki vazduhoplovi, amaterski građeni vazduhoplovi, bivši vojni vazduhoplovi i drugi vazduhoplovi koji nemaju potvrdu o tipu mogu da se koriste u vazдушnom saobraćaju ako imaju posebnu dozvolu za let koju izdaje Direktorat.

Uslovi pod kojima se izdaje, menja, ograničava, suspenduje i stavlja van snage posebna dozvola za let ultralakih, amaterski građениh, bivših vojnih vazduhoplova i drugih vazduhoplova koji nemaju potvrdu o tipu, vreme na koje se ta dozvola izdaje i obrazac dozvole bliže se određuju propisom Direktorata.

Za izdavanje i izmenu posebne dozvole za let plaća se taksa Direktoratu.”.

Član 59.

U članu 175. stav 3. menja se i glasi:

„Za obavljanje svojih poslova osoblje obezbeđivanja mora da poseduje sertifikat koji izdaje Direktorat, sa upisanim ovlašćenjima koja odgovaraju vrsti poslova koje to osoblje obavlja i koja se izdaju na određeno vreme.”.

Posle stava 3. dodaje se novi stav 4, koji glasi:

„Izuzetno od stava 3. ovog člana, osoblje obezbeđivanja koje pregled obezbeđivanja materijala avio-prevozioca, pošte avio-prevozioca, zaliha namenjenih potrošnji tokom leta i zaliha namenjenih potrošnji na aerodromu obavlja isključivo

metodom vizuelnog i/ili ručnog pregleda, te poslove obavlja na osnovu potvrde o obučenosti.”.

U dosadašnjem stavu 4. koji postaje stav 5. reči: „pod kojima se izdaje i menja sertifikat” zamenjuju se rečima: „pod kojima se izdaju i menjaju sertifikat i ovlašćenja”.

Dosadašnji stav 5, koji postaje stav 6, menja se i glasi:

„Odredbe čl. 183-186. ovog zakona shodno se primenjuju na priznavanje obuke i sertifikata osoblja obezbeđivanja stečenih u inostranstvu, kao i na suspenziju i stavljanje van snage sertifikata osoblja obezbeđivanja.”.

Dosadašnji stav 6. postaje stav 7.

Član 60.

Čl. 178. i 179. menjaju se i glase:

„Upisnici i evidencije vazduhoplovnog osoblja

Član 178.

U Republici Srbiji vode se Upisnik vazduhoplovnog osoblja i Upisnik osoblja obezbeđivanja.

Upisnik vazduhoplovnog osoblja vodi Direktorat i on sadrži sledeće podatke o licima kojima se prema odredbama ovog zakona za obavljanje njihovih poslova izdaje dozvola:

- 1) ime i prezime;
- 2) ime jednog od roditelja ili staratelja;
- 3) datum i mesto rođenja;
- 4) adresu prebivališta, odnosno boravišta;
- 5) državljanstvo;
- 6) jedinstveni matični broj građana, odnosno broj pasoša za strane državljanke;
- 7) broj dosijea;
- 8) vrstu dozvole koju poseduje, broj dozvole i datum njenog izdavanja i važenja;
- 9) ovlašćenja koja su upisana u dozvolu, datum njihovog izdavanja i važenja i ograničenja u njihovom korišćenju;
- 10) stečene sertifikate i autorizacije, datum njihovog izdavanja i važenja i ograničenja u njihovom korišćenju;
- 11) podatke o suspenziji i stavljanju dozvole van snage, prekršajnim postupcima i izrečenim kaznama;
- 12) kontakt podatke.

Upisnik osoblja obezbeđivanja vodi Direktorat i on sadrži sledeće podatke o osoblju obezbeđivanja kojem je izdat sertifikat:

- 1) ime i prezime;
- 2) ime jednog od roditelja ili staratelja;
- 3) datum i mesto rođenja;
- 4) adresu prebivališta, odnosno boravišta;

- 5) državljanstvo;
- 6) jedinstveni matični broj građana, odnosno broj pasoša za strane državljane;
- 7) broj dosijea;
- 8) broj sertifikata i datum njegovog izdavanja i važenja;
- 9) ovlaštenja koja su upisana u sertifikat, datum njihovog izdavanja i važenja i ograničenja u njihovom korišćenju;
- 10) podatke o suspenziji i stavljanju sertifikata van snage, prekršajnim postupcima i izrečenim kaznama;
- 11) naziv poslodavca;
- 12) podatke o izvršenim bezbednosnim proverama;
- 13) kontakt podatke.

Evidenciju lica koja se obučavaju za sticanje dozvola ili potvrda o obučenosti, evidenciju lica koja se obučavaju za ovlašćenja, sertifikate, autorizacije i osposobljenja koja se upisuju u dozvole ili potvrde o obučenosti, kao i evidenciju lica kojima su izdate potvrde o obučenosti, vode odgovarajući centri za obuku ili deklarisanе organizacije za obuku, kao i operateri vazduhoplova ako vrše obuku u skladu sa članom 179. stav 3. tačka 1) ovog zakona.

Evidencija iz stava 4. ovog člana sadrži sledeće podatke o licima koja se nalaze na obuci, odnosno kojima je izdata potvrda o obučenosti:

- 1) ime i prezime;
- 2) ime jednog od roditelja ili staratelja;
- 3) datum i mesto rođenja;
- 4) adresu prebivališta, odnosno boravišta;
- 5) državljanstvo;
- 6) jedinstveni matični broj građana, odnosno broj pasoša za strane državljane;
- 7) podatke o vrsti obuke, početku i završetku obuke i prekidima u vršenju obuke;
- 8) kontakt podatke.

Direktorat donosi propis kojim se bliže određuje sadržina i način vođenja upisnika i evidencija iz st. 1. i 4. ovog člana.

Upisnik vojnog vazduhoplovnog osoblja vodi ministarstvo nadležno za poslove odbrane, koje propisuje i sadržinu i način vođenja upisnika.

Centri za obuku i deklarisanе organizacije za obuku

Član 179.

Obuka za sticanje, produženje i obnovu važenja dozvola, ovlašćenja, sertifikata i potvrda o obučenosti vazduhoplovnog osoblja se vrši u centrima za obuku prema programima obuke koje odobrava Direktorat.

Svoјstvo centra za obuku vazduhoplovnog osoblja stiče organizacija koja ima potvrdu o pravu na obučavanje vazduhoplovnog osoblja izdatu od strane Direktorata.

Izuzetno od stava 1. ovog člana:

1) obuku za sticanje ili obnovu važenja dozvole kabinskog osoblja i dozvole vazduhoplovnog dispečera može, pored centara za obuku, da vrši i operater vazduhoplova koji poseduje operativnu dozvolu;

2) određene vrste obuke vazduhoplovnog osoblja mogu da vrše i organizacije koje su dostavile Direktoratu izjavu o osposobljenosti (deklarisane organizacije za obuku).

Uslove pod kojima se izdaje, menja, suspenduje i stavlja van snage potvrda o pravu na obučavanje vazduhoplovnog osoblja, vremenski period na koji se izdaje potvrda i obrazac potvrde, uslove koje mora da ispuni deklarisan organizacija za obuku, vrste obuke koje ona može da obavlja i programe obuke koji podležu odobravanju, sadržinu izjave deklarisan organizacije za obuku, kao i uslove pod kojima prestaje pravo deklarisan organizacije da obavlja obuku, propisuje Direktorat.

Za postupanje po zahtevu za izdavanje ili izmenu potvrde o pravu na obučavanje vazduhoplovnog osoblja, kao i za prihvatanje ili izmenu izjave deklarisan organizacije za obuku, plaća se taksa Direktoratu.”

Član 61.

U članu 180. st. 2. i 3. reč: „gradaciji” zamenjuje se rečju: „kvalifikaciji”.

Stav 4. menja se i glasi:

„Za izdavanje dozvole za korišćenje uređaja za simuliranje letenja ili druge vrste simulatora za obuku, za izdavanje uverenja o kvalifikaciji, kao i za periodičnu procenu uređaja za simuliranje letenja, plaća se taksa Direktoratu.”

Član 62.

Član 188. menja se i glasi:

„Član 188.

Letačko osoblje, kontrolori letenja, studenti kontrolori letenja, kabinsko osoblje i osoblje obezbeđivanja mogu da obavljaju poslove na koje su ovlašćeni samo ako zdravstvenu sposobnost dokažu odgovarajućim lekarskim uverenjem.

Direktorat može da prizna lekarsko uverenje izdato u stranoj državi ako uslovi pod kojima je ono izdato nisu blaži od uslova propisanih ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega.

Uslove pod kojima se ispituje zdravstvena sposobnost, postupak po kome se ona ispituje, vreme na koje se ona ispituje, uslove pod kojima se suspenduju ili stavljaju van snage lekarska uverenja, uslove pod kojima se priznaju lekarska uverenja izdata u stranoj državi, kao i klase i obrasce lekarskog uverenja propisuje Direktorat.

Za postupanje po zahtevu za priznavanje lekarskog uverenja izdatog u stranoj državi plaća se taksa Direktoratu.”

Član 63.

U članu 189. posle stava 2. dodaje se novi stav 3, koji glasi:

„Za postupanje po zahtevu lekara i zdravstvenih ustanova za izdavanje, produženje, obnovu i izmenu potvrde o pravu na ispitivanje zdravstvene sposobnosti plaća se taksa Direktoratu.”

Dosadašnji stav 3. postaje stav 4.

Član 64.

Član 193. menja se i glasi:

„Član 193.

Prilikom obavljanja svojih poslova vazduhoplovno osoblje ne sme da bude pod uticajem alkohola ili drugih psihoaktivnih supstanci, niti u takvom psihofizičkom stanju koje ga onemogućava da pravilno obavlja svoje poslove.

Psihofizičko stanje vazduhoplovnog osoblja proverava, na način koji ne ometa njihov rad, lice koje ovlasti poslodavac vazduhoplovnog osoblja.

Vazduhoplovni inspektor koji je ovlašćen za sprovođenje inspeksijskog pregleda na platformi može u svako doba da izvrši testiranje članova letачke i kabinske posade svih vazduhoplova koji sleću na aerodrome u Republici Srbiji na alkohol ili druge psihoaktivne supstance.

Ako član letачke ili kabinske posade odbije da bude testiran ili se testom utvrdi da je pod uticajem alkohola ili drugih psihoaktivnih supstanci, vazduhoplovni inspektor je dužan da mu privremeno zabrani da obavlja poslove člana posade.

Bliži uslovi o načinu sprovođenja testiranja iz stava 3. ovog člana određuju se propisom koji donosi Direktorat.”.

Član 65.

U članu 203. stav 3. menja se i glasi:

„Uslove za donošenje odluke o operativnim ograničenjima koja se odnose na zaštitu od buke na aerodromima bliže propisuje Vlada na predlog ministra nadležnog za poslove saobraćaja, uz pozitivno mišljenje ministra nadležnog za poslove zaštite životne sredine.”.

Član 66.

U članu 205. stav 2. posle reči: „države porekla” dodaju se reči: „i države operatera”.

Član 67.

Naziv člana i član 206. menjaju se i glase:

„Odobrenje koje se izdaje stranom operateru vazduhoplova

Član 206.

Strani operater vazduhoplova, koga je za transport opasne robe ovlastio nadležni organ strane države, može da transportuje opasnu robu na teritoriju Republike Srbije i sa teritorije Republike Srbije na osnovu odobrenja koje izdaje Direktorat.

Zahtev za izdavanje odobrenja iz stava 1. ovog člana podnosi se najkasnije 30 dana pre nego što operater vazduhoplova planira da otpočne sa obavljanjem transporta.

Odobrenje iz stava 1. ovog člana izdaje se sa rokom važenja od 12 meseci od dana izdavanja, osim ako ovlašćenje nadležnog organa strane države ističe ranije, u kom slučaju se odobrenje Direktorata izdaje na kraći rok.

Izdavanje odobrenja iz stava 1. ovog člana ne oslobađa stranog operatera vazduhoplova obaveze da pribavi izuzeće iz člana 205. stav 2. ovog zakona.

Uslovi za izdavanje odobrenja stranom operateru vazduhoplova za transport opasne robe i dokumentacija koja se podnosi uz zahtev za izdavanje odobrenja, utvrđuju se propisom koji donosi Direktorat.

Za izdavanje odobrenja iz stava 1. ovog člana plaća se taksa Direktoratu.”.

Član 68.

U članu 208. stav 1. tačka 3) menja se i glasi:

„3) da ispunjava zahteve Tehničkih instrukcija u pogledu materijala i izrade, da bude ispitana u skladu sa tim instrukcijama i da je za nju izdat sertifikat o odobrenju za tip;”.

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2, koji glasi:

„Na postupak ocenjivanja usaglašenosti ambalaže koja se koristi za transport opasne robe vazdušnim putem sa zahtevima sadržanim u Tehničkim instrukcijama, imenovanje i/ili ovlašćivanje tela za sprovođenje postupka ocenjivanja usaglašenosti, izdavanje sertifikata o odobrenju za tip ambalaže i priznavanje inostrane isprave o usaglašenosti shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje transport opasne robe.”.

Član 69.

Član 215. menja se i glasi:

„Član 215.

Poslodavac osoblja koje obavlja poslove određene Tehničkim instrukcijama, koji su od uticaja na bezbedan transport opasne robe u vazdušnom saobraćaju, dužan je da utvrdi i sprovodi program stručnog osposobljavanja tog osoblja.

Program iz stava 1. ovog člana mora da bude izrađen u skladu sa Tehničkim instrukcijama i da sadrži metodologiju izrade programa, način provere znanja, nastavni plan za sticanje i obnovu važenja potvrde o stručnoj osposobljenosti, kvalifikacije ovlašćenog instruktora, sadržaj evidencije o obuci, kao i proceduru za procenu efikasnosti obuke.

Operater vazduhoplova i imenovani poštanski operater su dužni da za program iz stava 1. ovog člana pribave odobrenje Direktorata.

Za izdavanje odobrenja iz stava 3. ovog člana plaća se taksa Direktoratu.”.

Član 70.

U članu 219. stav 2. reč: „finansija” i zapeta brišu se.

Član 71.

Posle člana 219. dodaju se naziv člana i član 219a, koji glase:

„Aerodromski komitet za olakšice u vazdušnom saobraćaju

Član 219a

Radi koordinacije sprovođenja olakšica u vazdušnom saobraćaju, operater aerodroma sa kojeg se obavlja međunarodni javni avio-prevoz je dužan da obrazuje Aerodromski komitet za olakšice u vazdušnom saobraćaju.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, operater aerodroma sa koga se obavlja vanredni javni avio-prevoz može da obrazuje koordinaciono telo za olakšice u vazdušnom saobraćaju.

U radu Aerodromskog komiteta za olakšice u vazdušnom saobraćaju učestvuju predstavnici Direktorata, ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove, ministarstva nadležnog za poslove zdravlja, Bezbednosno-informativne agencije, Uprave carina, operatera aerodroma, kao i avio-prevoznika koji obavljaju poslove na tom aerodromu.”.

Član 72.

U članu 220. stav 2. menja se i glasi:

„Kao radnje ili pokušaji radnji nezakonitog ometanja smatraju se naročito:

- 1) nezakonito preuzimanje kontrole nad vazduhoplovom;
- 2) uništenje vazduhoplova u saobraćaju;
- 3) uzimanje talaca u vazduhoplovu ili na aerodromu;
- 4) nasilni upad u vazduhoplov, na aerodrom ili u objekte koji se koriste za potrebe civilnog vazduhoplovstva;
- 5) unošenje oružja ili opasnih naprava ili materija u vazduhoplov ili na aerodrom sa namerom izvršenja kriminalnih radnji;
- 6) korišćenje vazduhoplova u saobraćaju radi prouzrokovanja smrti, ozbiljnih telesnih povreda ili nanošenja ozbiljne štete imovini ili životnoj sredini;
- 7) davanje lažnih informacija kojima se dovodi u opasnost bezbednost vazduhoplova u letu ili na zemlji, putnika, posade, zemaljskog osoblja ili šire javnosti na aerodromu ili u objektima koji se koriste za potrebe civilnog vazduhoplovstva.”.

Član 73.

U članu 221. stav 2. reč: „preventivne” zamenjuje se rečju: „osnovne”.

Član 74.

U članu 223. posle stava 2. dodaje se stav 3, koji glasi:

„Izuzetno od stava 1. ovog člana, u zavisnosti od vrste aerodroma i vrste vazdušnog saobraćaja koji se na njemu obavlja, Nacionalnim programom za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu može se predvideti mogućnost da operater aerodroma na drugi način obezbedi koordinaciju primene mera obezbeđivanja u vazduhoplovstvu.”.

Član 75.

Član 224a menja se i glasi:

„Član 224a

Operateri aerodroma, avio-prevozioci i ostali subjekti određeni Nacionalnim programom za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu su dužni da primenjuju osnovne mere obezbeđivanja u vazduhoplovstvu propisane tim programom, koje moraju da budu odgovarajuće, objektivne, nediskriminatorne, nasumične, nepredvidive u sprovođenju i proporcionalne procenjenom riziku.

Izuzetke od primene osnovnih mera obezbeđivanja u vazduhoplovstvu odobrava Direktor, pod uslovima određenim u Nacionalnom programu za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu.

U izuzetnim slučajevima, uzimajući u obzir specifičnosti pojedinih aerodroma i saobraćaja koji se na njima obavlja, Direktor može da odobri primenu alternativnih mera obezbeđivanja ako je na osnovu bezbednosne procene rizika utvrđeno da one pružaju odgovarajući nivo zaštite.

Ako bezbednosna procena rizika ukazuje da postoji povišen stepen ugroženosti nekog dela sistema obezbeđivanja u vazduhoplovstvu, subjekti iz stava 1. ovog člana su dužni da primenjuju pojačane mere obezbeđivanja u vazduhoplovstvu.

Bezbednosnu procenu rizika obavlja Tim za procenu rizika po civilno vazduhoplovstvo, koji obrazuje Vlada, kao koordinaciono telo u skladu sa zakonom kojim se uređuje državna uprava.

Subjekti iz stava 1. ovog člana dužni su da, na osnovu bezbednosne procene rizika koju je obavio Tim za procenu rizika po civilno vazduhoplovstvo, izvrše lokalnu procenu rizika za svoje operacije.

Bezbednosna procena rizika se obavlja svake godine, a po potrebi i češće.”.

Član 76.

Član 226. menja se i glasi:

„Član 226.

Operater aerodroma je dužan da obezbedi obavljanje kontrole pristupa lica i vozila u kontrolisanu i obezbeđivano-restruktivnu zonu aerodroma, nadgledanje i patroliranje, a ako bezbednosna procena rizika to nalaže dužan je da primenjuje i kontrole obezbeđivanja u javnoj zoni.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako se radi o objektima ili površinama koje nisu u nadležnosti operatera aerodroma, kontrolu pristupa, nadgledanje i patroliranje vrši osoblje obezbeđivanja koje je dužan da obezbedi vlasnik, odnosno korisnik tih objekata ili površina.

Pored kontrole pristupa, nadgledanja i patroliranja, na ulazu u obezbeđivano-restruktivnu zonu aerodroma ili unutar ove zone, operater aerodroma mora da obezbedi i obavljanje pregleda obezbeđivanja svih putnika i njihovog ručnog prtljaga, lica koja nisu putnici i stvari koje ona nose sa sobom, predatog prtljaga, robe i pošte, zaliha namenjenih potrošnji na aerodromu, zaliha namenjenih potrošnji tokom leta, materijala i pošte avio-prevozioca, kao i pregled vozila, a operater vazduhoplova mora da u obezbeđivano-restruktivnoj zoni obezbedi nadzor nad kretanjem lica i vozila ka vazduhoplovu ili od vazduhoplova.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, pregled obezbeđivanja nije obavezan:

1) za robu i poštu za koje je avio-prevozilac, regulisani agent ili poznati pošiljalac potvrdio da je izvršen pregled obezbeđivanja, odnosno da su izvršene druge kontrole obezbeđivanja iz Nacionalnog programa za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu;

2) za zalihe namenjene potrošnji na aerodromu za koje je poznati snabdevač tih zaliha izvršio kontrole obezbeđivanja iz Nacionalnog programa za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu;

3) za zalihe namenjene potrošnji tokom leta za koje je avio-prevozilac ili regulisani snabdevač tih zaliha izvršio kontrole obezbeđivanja iz Nacionalnog programa za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu;

4) za transferne putnike i njihov ručni prtljag, transferni predati prtljag i za transfernu robu i poštu u slučajevima predviđenim u Nacionalnom programu za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu;

5) u drugim slučajevima predviđenim u Nacionalnom programu za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu.

U slučaju potrebe za dodatnim pregledom obezbeđivanja, taj pregled obavljaju policijski službenici, s tim da je za obavljanje dodatnog pregleda predatog prtljaga, izuzev nepračenog predatog prtljaga, neophodno obezbediti prisustvo lica koje je predalo prtljag.

Kontrolu pristupa, nadgledanje, patroliranje i pregled obezbeđivanja vrši operater aerodroma ili pravno lice koje sa operaterom aerodroma zaključi ugovor o obavljanju tih poslova.

Zabranjen je ulazak u kontrolisanu i obezbeđivano-restruktivnu zonu, kao i u vazduhoplov, licu koje verbalno ili fizički napadne osoblje obezbeđivanja, preti, nedolično se ponaša, remeti javni red i mir ili koje odbije pregled obezbeđivanja, kao i licu za koje osoblje obezbeđivanja ima osnovanu sumnju u pogledu njegovih namera, njegovog prtljaga ili stvari koje nosi sa sobom.

Zabranjeno je neovlašćeno snimanje i fotografisanje mesta na kojem se obavlja kontrola pristupa, pregled obezbeđivanja ili rad osoblja obezbeđivanja, kao i kritičnih objekata, delova infrastrukture i sistema koji se koriste za potrebe civilnog vazduhoplovstva.

Ako se za obavljanje pregleda obezbeđivanja koristi tehnička oprema, ona mora da ispunjava standarde propisane za tu vrstu opreme i da se za njeno korišćenje pribavi odobrenje Direktorata.

Za izdavanje odobrenja za korišćenje tehničke opreme kojom se obavlja pregled obezbeđivanja plaća se taksa Direktoratu.”.

Član 77.

U članu 227. stav 4. menja se i glasi:

„Uslovi pod kojima se izdaje, menja, produžava važenje, suspenduje i stavlja van snage dozvola za obavljanje kontrole pristupa, pregleda obezbeđivanja, nadgledanje i patroliranje, vreme na koje se dozvola izdaje i obrazac dozvole, kao i uslovi za izdavanje, izmenu, produženje važenja, suspenziju i stavljanje van snage odobrenja za sticanje statusa regulisanog agenta, poznatog pošiljaoca i regulisanog snabdevača zaliha namenjenih potrošnji tokom leta, vreme na koje se izdaje odobrenje i obrazac odobrenja bliže se određuju propisom Direktorata.”.

Član 78.

U nazivu člana 228. posle reči: „aerodroma” dodaju se reči: „i operatera vazduhoplova”.

U članu 228. posle stava 1. dodaje se novi stav 2, koji glasi:

„Operater vazduhoplova je dužan da obezbedi zaštitu vazduhoplova, kao i obavljanje pregleda obezbeđivanja vazduhoplova ili provere obezbeđivanja vazduhoplova, u skladu sa Nacionalnim programom za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu.”.

Dosadašnji stav 2. postaje stav 3.

Član 79.

Čl. 230. i 230a menjaju se i glase:

„Unošenje oružja i zabranjenih predmeta

Član 230.

U putničku kabinu vazduhoplova i u obezbeđivano-restruktivnu zonu ne smeju da se unose oružje, municija, eksplozivne, zapaljive ili opasne materije, kao i druga sredstva i predmeti sa liste zabranjenih predmeta utvrđene u Nacionalnom programu za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu, izuzev pod uslovima koji su propisani u tom programu.

Lice koje poseduje oružje ili municiju dužno je da ih prijavi pri registraciji za let i preda ovlašćenom predstavniku avio-prevozioca na aerodromu, s tim što mu se oružje i municija vraćaju po iskrcavanju.

Na osnovu izvršene procene rizika, ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove može da odobri da na letu određenog avio-prevozioca bude prisutno naoružano službeno lice za obezbeđivanje tokom leta.

Lista putnika neprihvatljivog ponašanja i problematičnih putnika

Član 230a

Avio-prevoznik ima pravo da formira listu putnika neprihvatljivog ponašanja i problematičnih putnika i u skladu sa njom da uskrati pravo na prevoz takvim putnicima.”.

Član 80.

U članu 231. st. 1. i 2. menjaju se i glase:

„Zabranjen je ulazak i kretanje licima i vozilima u kontrolisanoj i obezbeđivano-restruktivnoj zoni aerodroma, kao i u kritičnim objektima, delovima infrastrukture i sistemima koji se koriste za potrebe civilnog vazduhoplovstva, bez odgovarajućeg znaka identifikacije.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, znak identifikacije nije potreban za:

1) predsednika Republike, predsednika Narodne skupštine i predsednika i članove Vlade;

2) vazduhoplovnog inspektora i proverivača koji poseduju važeću legitimaciju i nose je vidno istaknutu;

3) putnika koji ulazi u kontrolisanu i obezbeđivano-restruktivnu zonu aerodroma ili se kreće u njoj, ako poseduje važeći kupon za ukrcavanje na let ili ekvivalentni dokument;

4) člana posade vazduhoplova koji ulazi u kontrolisanu i obezbeđivano-restruktivnu zonu aerodroma ili se kreće u njoj, ako poseduje vidno istaknutu identifikacionu karticu člana posade vazduhoplova, kao i važeću generalnu deklaraciju;

5) istražitelja Centra za istraživanje nesreća u saobraćaju koji poseduje službenu legitimaciju izdatu od strane te organizacije, u slučaju udesa ili ozbiljne nezgode vazduhoplova u kontrolisanoj i obezbeđivano-restruktivnoj zoni aerodroma.”.

U stavu 4. posle reči: „u pogledu koga je” dodaju se reči: „tokom bezbednosne provere”.

Posle stava 4. dodaje se novi stav 5, koji glasi:

„Izuzetno od stava 4. ovog člana, sprovođenje bezbednosne provere i obuke nije potrebno za lica kojima se znak identifikacije izdaje u svojstvu posetioca i kojima je dozvoljeno da se kreću isključivo uz pratnju lica ovlašćenog za pratnju.”.

Dosadašnji st. 5-7. postaju st. 6-8.

Dosadašnji stav 8, koji postaje stav 9, menja se i glasi:

„Izdavalac znaka identifikacije je dužan da vodi evidenciju o izdatim znakovima identifikacije i da je čuva najmanje pet godina po prestanku važenja znaka identifikacije.”.

Dosadašnji st. 9. i 10. postaju st. 10. i 11.

Član 81.

U članu 231a stav 2. posle reči: „proverivače,” dodaju se reči: „istražitelje Centra za istraživanje nesreća u saobraćaju,”.

Stav 4. menja se i glasi:

„Bezbednosna provera lica iz st. 1. i 2. ovog člana se vrši najmanje svake treće godine.”.

Posle stava 4. dodaju se novi st. 5. i 6, koji glase:

„Izuzetno od stava 4. ovog člana, bezbednosna provera se vrši:

1) jednom godišnje za sledeće kategorije osoblja:

(1) osoblje obezbeđivanja,

(2) lica koja sprovode kontrole obezbeđivanja u kontrolisanoj, obezbeđivano-restruktivnoj zoni ili kritičnim delovima obezbeđivano-restruktivne zone, objektima regulisanog agenta, poznatog pošiljaoca ili regulisanog snabdevača zaliha namenjenih potrošnji tokom leta, kao i lica koja obavljaju poslove u kritičnim objektima ili rade sa kritičnim sistemima, uključujući i informacione sisteme,

(3) odgovorne rukovodioce za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu,

(4) instruktore u oblasti obezbeđivanja u vazduhoplovstvu,

(5) validatore obezbeđivanja u vazduhoplovstvu,

(6) lica kojima se izdaje znak identifikacije za ulazak i kretanje u kontrolisanoj i obezbeđivano-restruktivnoj zoni aerodroma,

(7) lica kojima se izdaje identifikaciona kartica člana posade vazduhoplova;

2) uvek kada poslodavac osnovano posumnja da postoji bezbednosna smetnja kod lica iz st. 1. ili 2. ovog člana.

Zahtev za sprovođenje bezbednosne provere se podnosi, u zavisnosti od slučaja, najkasnije 30 dana pre planiranog angažovanja lica iz st. 1. ili 2. ovog člana, pre isteka važenja znaka identifikacije ili pre isteka važenja prethodno obavljene bezbednosne provere.”.

Dosadašnji st. 5-10. postaju st. 7-12.

U dosadašnjem stavu 11. koji postaje stav 13. reči: „stava 10.” zamenjuju se rečima: „stava 12.”.

Član 82.

U članu 231g stav 2. reči: „u primeni mera obezbeđivanja i koje završi odgovarajuću obuku u ovlašćenom centru za obuku” zamenjuju se rečima: „u primeni mera obezbeđivanja, koje završi odgovarajuću obuku u ovlašćenom centru za obuku i položi ispit koji sprovodi Direktorat”.

Posle stava 4. dodaje se novi stav 5, koji glasi:

„Direktorat vodi listu odgovornih rukovodilaca za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu.”.

Dosadašnji stav 5. postaje stav 6.

Član 83.

U članu 231d stav 3. menja se i glasi:

„Pored ovlašćenih centara za obuku, obuku iz stava 1. ovog člana mogu da prema nastavnom programu odobrenom od strane Direktorata vrše i instruktori u oblasti obezbeđivanja u vazduhoplovstvu koje je Direktorat ovlastio za obavljanje takve obuke.”.

Stav 6. menja se i glasi:

„Ovlašćenje instruktora u oblasti obezbeđivanja u vazduhoplovstvu izdaje se licu:

- 1) u pogledu koga ne postoji bezbednosna smetnja;
- 2) koje ispunjava uslove u pogledu stručne spreme;
- 3) koje ispunjava uslove u pogledu radnog iskustva u oblasti za koju vrši obuku;
- 4) koje je steklo potvrdu o završenoj obuci koju organizuje Direktorat;
- 5) koje položi ispit koji sprovodi Direktorat.”.

U stavu 8. reči: „Za izdavanje” zamenjuju se rečima: „Za odobrenje i izmenu nastavnih programa, kao i za izdavanje i izmenu”.

U stavu 9. reči: „uslove za izdavanje, suspenziju” zamenjuju se rečima: „uslove za izdavanje, izmenu, suspenziju”.

Posle stava 9. dodaje se stav 10, koji glasi:

„Direktorat vodi listu ovlašćenih instruktora u oblasti obezbeđivanja u vazduhoplovstvu.”.

Član 84.

U članu 241. stav 2. posle reči: „Direktoratu” i zapete dodaju se reči: „o načinu obračuna i plaćanja terminalnih naknada, visini terminalne naknade i dela terminalnih naknada koje se plaćaju Direktoratu” i zapeta.

Član 85.

U članu 250. stav 3. posle reči: „pružaju usluge u vazduhoplovstvu” dodaju se reči: „ili kojima se ovim zakonom utvrđuju određene obaveze”.

Član 86.

U članu 251. stav 2. posle tačke 5) dodaje se tačka 5a), koja glasi:

„5a) prikuplja i obrađuje podatke o ličnosti koji su od značaja za pripremu i obavljanje inspekcijaskog nadzora;”.

U tački 8) posle reči: „prijavu” dodaju se reči: „ili prijavu za privredni prestup”.

Član 87.

U članu 258. stav 1. tačka 3) menja se i glasi:

„3) u svojstvu operatera vazduhoplova leti vazduhoplovom iznad gusto naseljenih područja gradova, naselja, industrijskih objekata ili iznad skupova lica na otvorenom ispod minimalne visine iako to nije potrebno radi poletanja ili sletanja ili ako takav let nije prethodno odobrio Direktorat (član 8. stav 1);”.

Tačka 4) briše se.

Tač. 6)-9) menjaju se i glase:

„6) u svojstvu operatera sistema bespilotnog vazduhoplova obavlja operacije na takav način da nije osigurao bezbednost lica na zemlji i drugih korisnika

vazdušnog prostora ili nije sveo na minimum rizike koji mogu nastati prilikom korišćenja tih sistema (član 10. stav 1);

7) u svojstvu operatera sistema bespilotnog vazduhoplova nije preduzeo sve potrebne mere da osigura bezbednost operacije (član 10a stav 1);

8) u svojstvu operatera sistema bespilotnog vazduhoplova ne izvrši prijavu leta pre sprovođenja operacije ili se ne pridržava operativnih ograničenja, tehničkih zahteva ili drugih uslova propisanih za onu kategoriju operacija koju obavlja (član 10a stav 2);

9) u svojstvu operatera sistema bespilotnog vazduhoplova postupa suprotno obavezama iz člana 10a stav 3. ovog zakona;”.

Posle tačke 9) dodaju se tač. 9a)-9d), koje glase:

„9a) nije registrovan kao operater sistema bespilotnog vazduhoplova, a obavlja operacije propisane u članu 10a stav 4. ovog zakona;

9b) u svojstvu vazduhoplovno-modelarskog kluba ili udruženja sprovodi operacije sistema bespilotnih vazduhoplova suprotno uslovima određenim u odobrenju Direktorata (član 10v stav 1);

9v) u svojstvu operatera lakog sistema bespilotnog vazduhoplova obavlja operacije suprotno pravima, uslovima i ograničenjima navedenim u sertifikatu operatera lakog sistema bespilotnog vazduhoplova (član 10g stav 3);

9g) koristi rakete ili druge leteće objekte tako da ugrožava bezbednost vazdušnog saobraćaja (član 11. stav 1) ili ih lansira bez prethodno pribavljenog odobrenja pružaoca usluga kontrole letenja (član 11. stav 2);

9d) u svojstvu vazduhoplovnog subjekta ne uspostavi ili ne koristi sistem upravljanja bezbednošću (član 16. stav 2);”.

Posle tačke 16) dodaje se tačka 16a), koja glasi:

„16a) postupa suprotno uslovima koji su propisom iz člana 37. stav 1. ovog zakona određeni za korišćenje klasa vazdušnog prostora (član 37. stav 2);”.

Posle tačke 17) dodaju se tač. 17a)-17v), koje glase:

„17a) leti vazduhoplovom ili obavlja operacije sistema bespilotnog vazduhoplova suprotno zabrani iz člana 42. stav 2. ovog zakona;

17b) leti vazduhoplovom ili obavlja operacije sistema bespilotnog vazduhoplova u uslovno zabranjenoj zoni bez odobrenja Direktorata ili suprotno uslovima određenim u tom odobrenju (član 42. stav 3);

17v) u svojstvu operatera sistema bespilotnog vazduhoplova postupa suprotno zabrani iz člana 42. stav 6. ovog zakona;”.

Posle tačke 30) dodaje se tačka 30a), koja glasi:

„30a) u svojstvu operatera balona ili jedrilice obavlja javni avio-prevoz iako nije dostavio izjavu da je osposobljen da obavlja javni avio-prevoz i da izvršava dužnosti operatera koje su s tim povezane (član 85a stav 1) ili ako prilikom obavljanja delatnosti ne postupa u skladu sa uslovima navedenim u toj izjavi (član 85a stav 2);”.

Posle tačke 43) dodaje se tačka 43a), koja glasi:

„43a) u svojstvu operatera vazduhoplova obavlja pojedine aktivnosti koje mogu da predstavljaju određeni bezbednosni rizik, a da za to nije pribavio posebno odobrenje Direktorata ili postupa suprotno uslovima sadržanim u tom odobrenju (član 98a stav 1);”.

Posle tačke 59) dodaje se tačka 59a), koja glasi:

„59a) ne ukloni drveće, grmlje ili drugo rastinje koje probija površi za ograničenje prepreka ili utiče na optimalan položaj ili karakteristike sredstava za vizuelnu ili nevizuelnu navigaciju ili ako ne ograniči njihovu visinu (član 117. stav 4);”.

Posle tačke 60) dodaju se tač. 60a) i 60b), koje glase:

„60a) u blizini aerodroma postavi ili koristi ne vazduhoplovna svetla na zemlji koja, zbog svog intenziteta, konfiguracije ili boje, mogu da ugroze bezbednost vazduhoplova na zemlji ili u letu ili koja mogu da spreče ili ometaju pilota u tumačenju vazduhoplovnih svetala na zemlji ili mogu da ometaju kontrolora letenja u aerodromskoj kontroli letenja (član 119a stav 1);

60b) u blizini aerodroma postavi ili koristi objekat, instalaciju ili uređaj koji emituje lasersko zračenje ili reflektovanu svetlost koji mogu da ugroze ili negativno da utiču na bezbednost vazduhoplova na zemlji ili u letu (član 119a stav 2);”.

Tačka 78) menja se i glasi:

„78) pružanjem usluga za koje mu je izdata dozvola ugrozi bezbednost saobraćaja na aerodromu ili ako ne obezbedi kontinuitet u pružanju usluga zemaljskog opsluživanja ili samoopsluživanja ili ako te usluge ne pruža na pošten i nediskriminatoran način (član 131. stav 1);”.

Posle tačke 91) dodaje se tačka 91a), koja glasi:

„91a) ne obezbedi da sistem bespilotnog vazduhoplova prati odgovarajuća deklaracija o usaglašenosti ili da je odgovarajuća identifikaciona oznaka klase pričvršćena za bespilotni vazduhoplov (član 152a stav 4);”.

Posle tačke 92) dodaju se tač. 92a)-92v), koje glase:

„92a) koristi vazduhoplov suprotno ograničenju koje je upisano u potvrdu o plovidbenosti (član 158. stav 4);

92b) u svojstvu vazduhoplovno-tehničke organizacije vrši proveru plovidbenosti iako za to nema dozvolu Direktorata (član 159. stav 1);

92v) u svojstvu vazduhoplovno-tehničke organizacije produži važenje potvrde o proveru plovidbenosti bez odobrenja Direktorata (član 160. stav 1);”.

Tač. 94) i 95) menjaju se i glase:

„94) primenjuje program održavanja vazduhoplova koji nije odobrio Direktorat ili odgovarajuća vazduhoplovno-tehnička organizacija (član 164. stav 2);

95) u svojstvu operatera vazduhoplova obavlja let vazduhoplovom suprotno odobrenim uslovima leta, odnosno dozvoli za let (član 165. stav 2);”.

Posle tačke 95) dodaje se tačka 95a), koja glasi:

„95a) koristi u vazdušnom saobraćaju ultralaki vazduhoplov, amaterski građeni vazduhoplov, bivši vojni vazduhoplov ili drugi vazduhoplov koji nema potvrdu o tipu bez posebne dozvole za let (član 168. stav 1);”.

U tački 98) reči: „nastavnim programima” zamenjuju se rečima: „programima obuke”.

U tački 99) reči: „stav 3” zamenjuju se rečima: „stav 2”.

Tačka 99a) menja se i glasi:

„99a) vrši obuku iako ne poseduje operativnu dozvolu ili vrši obuku vazduhoplovnog osoblja bez date izjave o osposobljenosti (član 179. stav 3);”.

Tačka 103) menja se i glasi:

„103) ne obezbedi proveru psihofizičkog stanja vazduhoplovnog osoblja (član 193. stav 2);”.

U tački 114) reč: „avio-prevozioca” zamenjuje se rečima: „operatera vazduhoplova”.

Tačka 120) menja se i glasi:

„120) ne utvrdi ili ne sprovodi program stručnog osposobljavanja lica koja obavljaju poslove u transportu opasne robe u vazdušnom saobraćaju (član 215. stav 1) ili ako sprovodi program koji nije u skladu sa Tehničkim instrukcijama (član 215. stav 2);”.

Posle tačke 120) dodaje se tačka 120a), koja glasi:

„120a) u svojstvu operatera vazduhoplova ili imenovanog poštanskog operatera ne pribavi odobrenje Direktorata za program stručnog osposobljavanja lica koja obavljaju poslove u transportu opasne robe u vazdušnom saobraćaju (član 215. stav 3);”.

Posle tačke 122) dodaje se tačka 122a), koja glasi:

„122a) u svojstvu operatera aerodroma ne obrazuje Aerodromski komitet za olakšice u vazdušnom saobraćaju (član 219a stav 1) ili koordinaciono telo za olakšice (član 219a stav 2);”.

Tačka 123) menja se i glasi:

„123) u svojstvu operatera aerodroma ne obrazuje Aerodromski komitet za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu (član 223. stav 1) ili ako na drugi način ne obezbedi koordinaciju primene mera obezbeđivanja u vazduhoplovstvu u slučaju kada je ta mogućnost predviđena Nacionalnim programom za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu (član 223. stav 3);”.

Tačka 126) menja se i glasi:

„126) u svojstvu operatera aerodroma ne obezbedi na ulazu u obezbeđivano-restruktivnu zonu ili unutar ove zone obavljanje pregleda obezbeđivanja ili pregled vozila ili ako u svojstvu operatera vazduhoplova ne obezbedi u obezbeđivano-restruktivnoj zoni nadzor nad kretanjem lica i vozila ka vazduhoplovu ili od vazduhoplova (član 226. stav 3);”.

U tački 127) reči: „stav 6” zamenjuju se rečima: „stav 7”.

Posle tačke 128) dodaje se tačka 128a), koja glasi:

„128a) u putničku kabinu vazduhoplova ili u obezbeđivano-restruktivnu zonu unese oružje, municiju, eksplozivne, zapaljive ili opasne materije ili druga sredstva i predmete sa liste zabranjenih predmeta (član 230. stav 1);”.

U tački 129) reči: „koja nisu putnici” brišu se.

U tački 129b) reči: „stav 5” zamenjuju se rečima: „stav 6”.

Tačka 129g) menja se i glasi:

„129g) u svojstvu poslodavca ne obavesti ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove i Bezbednosno-informativnu agenciju o angažovanju lica iz člana 231a stav 12. tačka 2) ovog zakona (član 231a stav 13);”.

Tačka 129e) menja se i glasi:

„129e) u svojstvu poslodavca ne organizuje, u redovnim vremenskim intervalima, odgovarajuću obuku iz oblasti obezbeđivanja (član 231d stav 2);”.

U stavu 4. tačka 1) reči: „Integrisanom vazduhoplovnom informativnom paketu” zamenjuju se rečima: „vazduhoplovnim informativnim proizvodima”.

Tač. 5) i 6) menjaju se i glase:

„5) ne primenjuje osnovne mere obezbeđivanja u vazduhoplovstvu propisane Nacionalnim programom za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu (član 224a stav 1) ili ne primenjuje alternativne mere obezbeđivanja koje je odobrio Direktorat (član 224a stav 3);

6) ne primenjuje pojačane mere obezbeđivanja u vazduhoplovstvu u slučaju da bezbednosna procena rizika ukazuje da postoji povišen stepen ugroženosti nekog dela sistema obezbeđivanja u vazduhoplovstvu (član 224a stav 4);”.

U tački 8) posle reči: „patroliranje” dodaju se reči: „ili ne primenjuje kontrole obezbeđivanja u javnoj zoni ako bezbednosna procena rizika to nalaže”.

Posle tačke 8) dodaju se tač. 8a) i 8b), koje glase:

„8a) u svojstvu vlasnika, odnosno korisnika objekta ili površina koje nisu u nadležnosti operatera aerodroma, ne obezbedi vršenje kontrole pristupa, nadgledanje i patroliranje od strane osoblja obezbeđivanja (član 226. stav 2);

8b) neovlašćeno vrši snimanje ili fotografisanje mesta na kojem se obavlja kontrola pristupa, pregled obezbeđivanja ili rad osoblja obezbeđivanja ili kritičnih objekata, delova infrastrukture i sistema koji se koriste za potrebe civilnog vazduhoplovstva (član 226. stav 8);”.

U tački 9) reči: „stav 7” zamenjuju se rečima: „stav 9”.

Posle tačke 11) dodaje se tačka 11a), koja glasi:

„11a) u svojstvu operatera vazduhoplova ne obezbedi zaštitu vazduhoplova, kao i obavljanje pregleda obezbeđivanja vazduhoplova ili provere obezbeđivanja vazduhoplova, u skladu sa Nacionalnim programom za obezbeđivanje u vazduhoplovstvu (član 228. stav 2);”.

Tačka 12) menja se i glasi:

„12) u svojstvu izdavaoca znaka identifikacije ne vodi evidenciju o izdatim znakovima identifikacije ili je ne čuva u propisanom roku (član 231. stav 9);”.

U tački 13) reči: „stav 10” zamenjuju se rečima: „stav 11”.

Član 88.

U članu 260. stav 1. tačka 3) menja se i glasi:

„3) leti vazduhoplovom iznad gusto naseljenih područja gradova, naselja, industrijskih objekata ili iznad skupova lica na otvorenom ispod minimalne visine iako to nije potrebno radi poletanja ili sletanja ili ako takav let nije prethodno odobrio Direktorat (član 8. stav 1);”.

Tačka 4) briše se.

Tač. 6)-9) menjaju se i glase:

„6) u svojstvu daljinskog pilota obavlja operacije na takav način da nije osigurao bezbednost lica na zemlji i drugih korisnika vazdušnog prostora ili nije sveo na minimum rizike koji mogu nastati prilikom korišćenja sistema bespilotnog vazduhoplova (član 10. stav 1);

7) u svojstvu operatera sistema bespilotnog vazduhoplova nije preduzeo sve potrebne mere da osigura bezbednost operacije (član 10a stav 1);

8) u svojstvu operatera sistema bespilotnog vazduhoplova ne izvrši prijavu leta pre sprovođenja operacije ili se ne pridržava operativnih ograničenja, tehničkih zahteva ili drugih uslova propisanih za onu kategoriju operacija koju obavlja (član 10a stav 2);

9) u svojstvu operatera sistema bespilotnog vazduhoplova postupa suprotno obavezama iz člana 10a stav 3. ovog zakona;”.

Posle tačke 9) dodaju se tač. 9a)-9d) , koje glase:

„9a) nije registrovan kao operater sistema bespilotnog vazduhoplova, a obavlja operacije propisane u članu 10a stav 4. ovog zakona;

9b) upravlja sistemom bespilotnog vazduhoplova iako ne ispunjava uslove propisane u članu 10b stav 1. ovog zakona;

9v) ne završi odgovarajuću teorijsku obuku ili ne položi odgovarajući teorijski ispit ili nije stekao sertifikat o osposobljenosti daljinskog pilota, a obavlja operacije sistema bespilotnog vazduhoplova za čije sprovođenje je to neophodno (član 10b stav 2);

9g) postupa suprotno obavezi iz člana 10b stav 3. ovog zakona;

9d) ne poštuje uslove utvrđene u operativnom odobrenju, odnosno ograničenja i uslove navedene u operativnoj izjavi (član 10b stav 4);

9đ) koristi rakete ili druge leteće objekte tako da ugrožava bezbednost vazdušnog saobraćaja (član 11. stav 1) ili ih lansira bez prethodno pribavljenog odobrenja pružaoca usluga kontrole letenja (član 11. stav 2);”.

Posle tačke 14) dodaju se tač. 14a)-14g), koje glase:

„14a) postupa suprotno uslovima koji su propisom iz člana 37. stav 1. ovog zakona određeni za korišćenje klasa vazdušnog prostora (član 37. stav 2);

14b) leti vazduhoplovom ili obavlja operacije sistema bespilotnog vazduhoplova suprotno zabrani iz člana 42. stav 2. ovog zakona;

14v) leti vazduhoplovom ili obavlja operacije sistema bespilotnog vazduhoplova u uslovno zabranjenoj zoni bez odobrenja Direktorata ili suprotno uslovima određenim u tom odobrenju (član 42. stav 3);

14g) u svojstvu operatera sistema bespilotnog vazduhoplova postupa suprotno zabrani iz člana 42. stav 6. ovog zakona;”.

Posle tačke 15) dodaje se tačka 15a), koja glasi:

„15a) u svojstvu operatera balona ili jedrilica obavlja javni avio-prevoz iako nije dostavio izjavu da je osposobljen da obavlja javni avio-prevoz i da izvršava dužnosti operatera koje su s tim povezane (član 85a stav 1) ili ako prilikom obavljanja javnog avio-prevoza ne postupa u skladu sa uslovima navedenim u toj izjavi (član 85a stav 2);”.

Posle tačke 16) dodaje se tačka 16a), koja glasi:

„16a) obavlja posebne delatnosti u vazdušnom saobraćaju uz naknadu bez podnete izjave o osposobljenosti za obavljanje tih delatnosti ili obavlja posebne delatnosti u vazdušnom saobraćaju visokog rizika bez potvrde o ispunjavanju uslova za obavljanje tih delatnosti (član 95. stav 1);”.

Posle tačke 19) dodaje se tačka 19a), koja glasi:

„19a) u svojstvu operatera vazduhoplova obavlja pojedine aktivnosti koje mogu da predstavljaju određeni bezbednosni rizik, a da za to nije pribavio posebno

odobrenje Direktorata ili postupaju suprotno uslovima sadržanim u tom odobrenju (član 98a stav 1);”.

Posle tačke 33) dodaje se tačka 33a), koja glasi:

„33a) ne ukloni drveće, grmlje ili drugo rastinje koje probija površi za ograničenje prepreka ili utiče na optimalan položaj ili karakteristike sredstava za vizuelnu ili nevizuelnu navigaciju ili ako ne ograniči njihovu visinu (član 117. stav 4);”.

Posle tačke 34) dodaju se tač. 34a) i 34b), koje glase:

„34a) u blizini aerodroma postavi ili koristi ne vazduhoplovna svetla na zemlji koja, zbog svog intenziteta, konfiguracije ili boje, mogu da ugroze bezbednost vazduhoplova na zemlji ili u letu ili koja mogu da spreče ili ometaju pilota u tumačenju vazduhoplovnih svetala na zemlji ili mogu da ometaju kontrolora letenja u aerodromskoj kontroli letenja (član 119a stav 1);

34b) u blizini aerodroma postavi ili koristi objekat, instalaciju ili uređaj koji emituje lasersko zračenje ili reflektovanu svetlost koji mogu da ugroze ili negativno da utiču na bezbednost vazduhoplova na zemlji ili u letu (član 119a stav 2);”.

Posle tačke 53) dodaje se tačka 53a), koja glasi:

„53a) obavlja pojedine poslove u okviru vazduhoplovno-tehničke delatnosti suprotno uslovima utvrđenim u propisu iz čl. 150, 152. ili 168. ovog zakona (član 149. stav 3);”.

Posle tačke 54) dodaje se tačka 54a), koja glasi:

„54a) ne obezbedi da sistem bespilotnog vazduhoplova prati odgovarajuća deklaracija o usaglašenosti ili da je odgovarajuća identifikaciona oznaka klase pričvršćena za bespilotni vazduhoplov (član 152a stav 4);”.

Posle tačke 55) dodaju se tač. 55a) i 55b), koje glase:

„55a) koristi vazduhoplov suprotno ograničenju koje je upisano u potvrdu o plovidbenosti (član 158. stav 4);

55b) obavlja proveru plovidbenosti vazduhoplova, a nije imalac dozvole za održavanje vazduhoplova sa ovlašćenjem za odgovarajući tip vazduhoplova (član 159. stav 1);”.

U tački 57) posle reči: „Direktorat” dodaju se reči: „ili odgovarajuća vazduhoplovno-tehnička organizacija”.

Tačka 58) menja se i glasi:

„58) obavlja let vazduhoplovom suprotno odobrenim uslovima leta, odnosno dozvoli za let (član 165. stav 2);”.

Posle tačke 58) dodaje se tačka 58a), koja glasi:

„58a) koristi u vazdušnom saobraćaju ultralaki vazduhoplov, amaterski građeni vazduhoplov, bivši vojni vazduhoplov ili drugi vazduhoplov koji nema potvrdu o tipu bez posebne dozvole za let (član 168. stav 1);”.

Posle tačke 59) dodaje se tačka 59a), koja glasi:

„59a) vrši proveru stručne osposobljenosti vazduhoplovnog osoblja, a nije ispitivač ili procenjivač koga je Direktorat ovlastio (član 173. stav 1);”.

Tačka 66) menja se i glasi:

„66) je prilikom obavljanja svojih poslova pod uticajem alkohola ili drugih psihoaktivnih supstanci ili u psihofizičkom stanju koje ga onemogućava da pravilno obavlja svoje poslove (član 193. stav 1);”.

Posle tačke 74) dodaje se tačka 74a), koja glasi:

„74a) transportuje opasnu robu na teritoriju Republike Srbije ili sa teritorije Republike Srbije bez odobrenja koje izdaje Direktorat (član 206. stav 1);”.

Tačka 80) briše se.

Posle tačke 82) dodaje se tačka 82a), koja glasi:

„82a) u svojstvu vlasnika, odnosno korisnika objekta ili površina koje nisu u nadležnosti operatera aerodroma, ne obezbedi vršenje kontrole pristupa, nadgledanje i patroliranje od strane osoblja obezbeđivanja (član 226. stav 2);”.

Tačka 83) menja se i glasi:

„83) unese ili ako propuštanjem vršenja svoje dužnosti omogući da se unese u putničku kabinu vazduhoplova ili u obezbeđivano-restruktivnu zonu oružje ili municija ili eksplozivne, zapaljive ili opasne materije ili druga sredstva ili predmeti koji se nalaze na listi zabranjenih predmeta (član 230. stav 1);”.

U tački 83b) posle reči: „Direktorata” dodaju se reči: „ili prema nastavnom programu koga Direktorat nije odobrio”.

U stavu 2. tačka 3) reči: „stav 6.” zamenjuju se rečima: „stav 7.”.

Posle tačke 3) dodaje se tačka 3a), koja glasi:

„3a) neovlašćeno vrši snimanje ili fotografisanje mesta na kojem se obavlja kontrola pristupa, pregled obezbeđivanja ili rad osoblja obezbeđivanja ili kritičnih objekata, delova infrastrukture i sistema koji se koriste za potrebe civilnog vazduhoplovstva (član 226. stav 8);”.

Tač. 4) i 5) menjaju se i glase:

„4) ne prijavi pri registraciji za let oružje ili municiju ili ih ne preda ovlašćenom predstavniku avio-prevozioca na aerodromu (član 230. stav 2);

5) bez odgovarajućeg znaka identifikacije ulazi i kreće se u kontrolisanoj ili obezbeđivano-restruktivnoj zoni aerodroma, kao i u kritičnim objektima, delovima infrastrukture i sistemima koji se koriste za potrebe civilnog vazduhoplovstva, ili ako dozvoli ili ne spreči ulazak i kretanje nekog lica bez odgovarajućeg znaka identifikacije u tim zonama, objektima, delovima infrastrukture i sistemima (član 231. stav 1);”.

U tački 6) reči: „stav 9” zamenjuju se rečima: „stav 10”.

Član 89.

Posle člana 260. dodaju se naziv člana i član 260a, koji glase:

„Primena odredaba zakona kojim se uređuju prekršaji i zastarevanje

Član 260a

Prekršajni postupak ne može se pokrenuti niti voditi ako proteknu tri godine od dana kada je prekršaj učinjen.

Postupak za izdavanje prekršajnog naloga ne može se pokrenuti niti voditi ako proteknu tri godine od dana kada je prekršaj učinjen.

Zastarevanje se prekida svakom procesnom radnjom koja se preduzima radi izdavanja prekršajnog naloga ili pokretanja prekršajnog postupka.

Zastarevanje počinje ponovo da teče posle svakog prekida, ali apsolutna zastarelost nastaje u svakom slučaju po isteku roka od šest godina od dana kada je prekršaj učinjen.

Na sva ostala pitanja koja se tiču prekršajnog postupka primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju prekršaji.”.

Član 90.

Podzakonski propisi za izvršenje ovog zakona biće doneti u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana primenjivaće se propisi doneti do stupanja na snagu ovog zakona.

Operateri aerodroma sa kojih se obavlja međunarodni javni avio-prevoz su dužni da obrazuju Aerodromski komitet za olakšice u vazdušnom saobraćaju u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 91.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Uredba o bezbednosti na vazduhoplovnom pristaništu („Službeni list SFRJ”, broj 73/87 i „Službeni list SRJ”, broj 2/93).

Član 92.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.